ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 28ον | ΑΘΗΝΑΙ 1—15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1915 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1056

ΠΡΟΣ ΤΑΣ κ. κ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΑΣ

ΤΗΣ « ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ »

Ἡ « Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν » ἐμόρφωσεν ὡς σήμερον δύο περίπου γενεὰς γυναικῶν. Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἐκδόσεώς της ὑπῆρξε παντοῦ καὶ πάντοτε ὁ γενναῖος ὑπερασπιστὴς τῶν δικαίων τοῦ φύλου της καὶ ὑπὸ τὰς σημαίας της ἐπετεύχθησαν πρόοδοι, διὰ τὰς ὁποίας δικαιοῦται νὰ εἶναι ὑπερήφανος.

Τελευταίως οἱ δύο πόλεμοί μας καὶ μετ' αὐτοὺς ὁ Εὐρωπαϊκὸς διεσκόρπισαν τὰς καλλιτέρας καὶ φανατικωτέρας ἀναγνωστρίας της καὶ ἐπηρέασαν σημαντικὰ τὴν οἰκονομικήν της κατάστασιν.

Συνέπεια τούτου ὑπῆρξεν ἡ ἄτακτος ἔκδοσίς της κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας. Σήμερον μετὰ ἐπιμόνους διαβεβαιώσεις τῶν φίλων της περὶ διαδόσεώς της καὶ τακτικῆς ἀποστολῆς τῶν καθυστερουμένων, ἡ ἔκδοσις τῆς « Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν » ἐπαναλαμβάνεται ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν.

ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

Ὁ νέος χρόνος δὲν μᾶς ἔρχεται ὅπως οἱ ἀδελφοί του τοῦ παρελθόντος ἄσπιλος, λευκός, ἁγνός, γεμᾶτος ὑποσχέσεις, ὄνειρα καὶ ἐλπίδας διὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Εἰς τὴν γέννησίν του δὲν ἐπρωτοστάτησαν ἡ γαλήνη καὶ ἡ χαρά, ποῦ γεννᾷ ἡ προσδοκία καὶ ἡ ἐλπὶς ἑνὸς αὔριον ὡραιοτέρου καὶ καλλιτέρου τοῦ σήμερον.

Ὁ χρόνος ποῦ ἔκλεισε τὴν τελευταίαν του δοσοληπτικὴν σελίδα μὲ τὴν ἀνθρωπότητα ἐπλημμύρισε τὸν κόσμον μὲ αἵματα, ἔστρωσε γῆν καὶ θάλασσαν μὲ πτώματα, ἀπέδειξε κάθε ἰδέαν πολιτισμοῦ οὐτοπίαν, κάθε ὑποτιθεμένην πρόοδον ψεῦδος, πλάνην καὶ ὑποκρισίαν.

Ὁ νέος χρόνος ἐγεννήθη κάτω ἀπὸ οὐρανὸν γεμᾶτον σύννεφα βαρειὰ καὶ σκοτεινὰ καὶ μέσα εἰς ἕνα περιβάλλον πόνου, δακρύων καὶ στεναγμῶν. Οἱ μολυβένιοι στρατιῶται καὶ τὰ καραβάκια ποῦ ἐκυκλοφοροῦσαν εἰς χιλιάδας καὶ ἑκατομμύρια τὰς ἡμέρας αὐτὰς εἰς παιδικὰ χέρια καὶ ἐνθουσίαζαν τὰς ἀφελεῖς καὶ ἀνυπόπτους ἀπὸ κάθε συμφορὰν παιδικὰς ψυχάς, φέτος ἀντικατεστάθησαν ἀπὸ ἀληθινοὺς στρατιώτας, αὐτοὺς τοὺς πατέρας καὶ τοὺς ἀδελφούς, ποῦ φορτωμένοι μὲ ὅπλα χύνουν τὸ αἷμα των καὶ χάνουν ἄδικα τὴν τόσο χρήσιμον καὶ πολύτιμον ζωήν των. Τὰ ἀερόστατα καὶ τὰ ἀεροπλάνα, τὰ παιγνιδάκια αὐτὰ ποῦ πετοῦσαν ἐσὰν ὡραῖα καὶ θαυματουργὰ πουλιὰ εἰς τὸν ἀέρα, σκορπίζουν τώρα τὴν καταστροφὴν εἰς ἀόπλους καὶ ἀνευ-

θύνους πληθυσμοὺς ἕως κάτω ἀπὸ τὸ ἱερὸν τοῦ σπιτιοῦ ἄσυλον.

Ὁ νέος χρόνος ἐγεννήθηκεν ἀναμφιβόλως τριγυρισμένος ἀπὸ τὴν κακὴν μοῖραν τῆς ἀνθρωπότητος, ποῦ κόβει ἀκούραστα, ἄπονα, χωρὶς ἔλεος καὶ πόνον ἀμέτρητες κάθε ἡμέραν καὶ ὥραν καὶ στιγμὴν ζωές.

Τὰ τραγούδια τὰ εὔθυμα καὶ χαρωπά, ποῦ ὑπεδέχοντο ἄλλοτε τὴν πρωτοχρονιά, ἐσκέπασαν ἐφέτος οἱ θρῆνοι τῶν ὀρφανῶν καὶ ἡ ἀγωνία τῶν ἑτοιμοθανάτων. Ἡ γῆ πλημμυρισμένη ἀπὸ αἷμα καὶ στρωμένη ἀπὸ ἀνθρώπινα πτώματα δὲν θὰ δώσῃ φέτος λουλούδια χαρᾶς, καὶ δὲν θὰ μυροβολήσῃ μὲ ἀρώματα, ποῦ πετοῦν σὰν σμύρνα καὶ σὰν λιβανωτός, φόρος εὐγνωμοσύνης, εἰς τὸν ὑψηλὸν θρόνον τοῦ θεοῦ.

Μέσα εἰς τὴν εἰκόνα αὐτὴν τοῦ ὀλέθρου καὶ τῆς καταστροφῆς μία μόνον φαίνεται ἀκτὶς φωτεινή, ποῦ σκορπίζει κάποιαν ἐλπίδα καὶ κάποιαν παρηγορίαν. Κάτω ἀπὸ τὴν συμφορὰν τοῦ θανάτου καὶ ἀπὸ τὰς ἑκατόμβας τῶν νεκρῶν ἡ γυναῖκα μὲ τὸν σταυρὸν εἰς τὸ στῆθος διεκδικεῖ μεγάλη καὶ ὡραία τὰ δικαιώματα τῆς ζωῆς, παλαίει, ἀγρυπνεῖ, ἀλλὰ δὲν ἀποθαρρύνεται. Εἰς αὐτὴν ἐλπίζει τὸ μικρόν, τὸ ὁποῖον ἀπωρφάνωσεν ὁ πόλεμος, εἰς αὐτὴν ὁ ἀκρωτηριασμένος ἀπὸ τὴν ἐχθρικὴν ὀβίδα, εἰς αὐτὴν κάθε ἀπόκληρος καὶ κάθε ναυαγός, τὸν ὁποῖον ἡ πολεμικὴ καταιγὶς καὶ τρικυμία κατέστησεν ἄχρηστον τῆς ζωῆς ράκος.

Εἰς τὸν ἰσολογισμὸν τοῦ χρόνου ποῦ ἐκλείσθη ὀπίσω μας, αἱ γυναῖκες ἔγραψαν τὴν ὡραιοτέραν καὶ πλέον παρήγορον σελίδα. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου τοῦ νέου χρόνου αἱ γυναῖκες καὶ πάλιν εἶναι αἱ εὐλαβεῖς ἱέρειαι τοῦ μέλλοντος αἱ ὁποῖαι ἀμέτοχοι εἰς τὰ πάθη καὶ τὰ μίση τῶν ἐμφυλίων σπαραγμῶν, θὰ κρατήσουν ὑψηλὰ τὴν σημαίαν τῆς ἀγάπης, τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης.

Κ. Π.

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Α΄.

Ἔπρεπε νὰ παρέλθῃ καιρός, νὰ ἡσυχάσουν καὶ λησμονηθοῦν ὀλίγον αἱ ἀπὸ τὸν πόλεμον πρῶται ἐντυπώσεις διὰ νὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ συλλεχθοῦν καὶ ταξινομηθοῦν αἱ σημειώσεις καὶ αἱ πληροφορίαι αἱ σχετικαὶ μὲ τὴν δρᾶσιν τῶν Ἑλληνίδων κατὰ τοὺς δύο πολέμους.

Ἡ δρᾶσις αὐτὴ θὰ διαιρεθῇ εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας: τῆς νοσηλείας καὶ περιθάλψεως, χωρὶς νὰ περιλάβῃ γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι μὲ τὸ ὅπλον ἐπὶ τοῦ ὤμου κατῆλθον εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ. Εὐτυχῶς αἱ γυναῖκες τῶν ὅπλων ἀραιοῦνται ἐφ' ὅσον ὁ πολιτισμὸς προάγεται. Διότι πιθανὸν ὑπὸ ἔποψιν τέχνης καὶ ἐπιβολῆς μία γυναῖκα ἀρειμάνειος, ὡς ἡ Μπουμπουλίνα ἢ ἡ Τζαβέλαινα, νὰ κάμνῃ ἐντύπωσιν, ὑπὸ τὰς συνθήκας μάλιστα, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἠγωνίσθησαν αἱ γυναῖκες τῆς ἐθνικῆς μας ἀναγεννήσεως.

Ἀφ' ὅτου ὅμως ὁ πόλεμος ἔγινε ζήτημα τελειότητος φονικῶν μᾶλλον ὀργάνων καὶ δεξιᾶς στρατηγικῆς, ὁ ἀριθμὸς τῶν δεκατιζομένων καὶ τῶν ἐν γένει θυμάτων εἶναι πολὺ μεγαλείτερος ἀπὸ ἄλλοτε. Καὶ ἀκριβῶς ὅσον ἡ πολεμικὴ τέχνη ἀποβαίνει φονικωτέρα, τόσον ἡ νοσηλεία καὶ ἡ περιποίησις προάγεται εἰς ἐπιστήμην, ἡ ὁποία διεκδικεῖ καὶ σώζει ἀπὸ τὸν θάνατον τὰ θύματα τοῦ πολέμου.

Εἰς τὸ ὡραῖον καὶ εὐγενὲς αὐτὸ ἔργον τῆς σωτηρίας αἱ γυναῖκες κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας διεδραμάτισαν σπουδαιότατον μέρος. Εἶναι ἡ σώζουσα δύναμις. Ἡ ὀπισθοφυλακὴ τῆς ἀλληλοδεκατιζομένης ἀνθρωπότητος. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου ἡ δύναμις αὐτὴ ὠργανώθη συστηματικῶς, μὲ πειθαρχίαν στρατιωτικὴν καὶ εἰδικὰς σπουδὰς καὶ ἐπιτελεῖ ἀληθινὰ θαύματα.

Πρώτη μία μεγάλη φιλάνθρωπος ἡ μὶς Νάϊθιγκαλ κατὰ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον ἔθεσε τὰς βάσεις τῆς διὰ γυναικῶν συστηματικῆς νοσηλείας τῶν τραυματιῶν. Ἡ χολέρα, ἡ ὁποία εἶναι τὸ φυσικὸν ἐπακολούθημα τῶν πολέμων, ἐθέριζε καὶ τότε χιλιάδας Τούρκους καὶ ἀποτελεῖ ὡς ἕνα θαῦμα τῆς ἐποχῆς ἡ ἐμφάνισις τῆς νέας καὶ ὡραίας αὐτῆς γυναικὸς εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν ἀλλοδόξων διωκτῶν τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ἡ μὶς Ναΐθιγγαλ ἀπηθανατίσθη καὶ ὑψωθη εἰς τὸν θαυμασμὸν ὅλων τῶν λαῶν εἰς περιωπὴν ἁγίας. Ἔκτοτε πρωτοστατούσης τῆς Ἀγγλίας ὅλα τὰ πολιτισμένα ἔθνη ἵδρυσαν σχολὰς νοσοκόμων, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν Ἀγγλικῶν καὶ εἰς τοὺς πολέμους τῶν νεωτέρων χρόνων ἡ γυναικεῖα νοσηλεία ἀποτελεῖ ἴδιον κλάδον μὲ τάγματα καὶ συντάγματα ἀπὸ ἀτυχιούχους γυναῖκας.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ κλάδος αὐτὸς ἕως τώρα δὲν εἶχε καλλιεργηθῇ συστηματικῶς. Ἡ νοσηλεία ἡ στρατιωτικὴ ἡ ἐκτελουμένη ἀπὸ ἀδαεῖς καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀμορφώτους στρατιώτας, κάθε ἄλλο ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ παρὰ ἀνταποκρινομένη εἰς τὸν ὑψηλόν της προορισμόν.

Η Δὶς ΜΑΡΙΚΑ ΚΑΖΑΖΗ ΩΣ ΠΑΝΑΓΙΑ

(Ἀπὸ τὰ Tableaux vivants τῆς ὑπὲρ τῶν Ἄγγλων τραυματιῶν ἑορτῆς).

Ὀλίγον καιρὸν πρὸ τοῦ πολέμου ὁ Ἐρυθροῦς καὶ Κυανοῦς Σταυρὸς καὶ τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων εἶχον διοργανώσει μαθήματα νοσηλείας, εἰς τὰ ὁποῖα ἐφοίτησαν κυρίαι καὶ κορίτσια τῶν Ἀθηνῶν ὅλων τῶν τάξεων. Ἀλλὰ μὲ τὰ ὀλίγα αὐτὰ μαθήματα δὲν εἰμπορεῖ βέβαια νὰ ἰσχυρισθῇ κανεὶς ὅτι εἴχαμεν νοσοκόμους συστηματικὰς διὰ τὸν πόλεμον. Εἴχομεν ἁπλῶς γυναῖκας στοιχειωδῶς κατηρτισμένας, αἱ ὁποῖαι ὅμως ἔσπευσαν νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των μὲ αὐταπάρνησιν καὶ ἐνθουσιασμόν, ἀλλὰ καὶ μὲ ἀντίληψιν τοιαύτην τῶν καθηκόντων των, ὥστε νὰ μὴ γίνῃ αἰσθητὴ ἡ ἔλλειψις τῆς συστηματικῆς των μορφώσεως.

Ὑπάρχουν παραδείγματα κυριῶν, ὡς ἡ δὶς Βουγιούκα, ἡ κ. Δουλγέρωφ, ἡ δὶς Δρακονταειδῆ, αἱ ὁποῖαι εἰσῆλθαν εἰς τὰ Νοσοκομεῖα πρὶν ἀκόμη νὸ κηρυχθῇ ὁ πόλεμος καὶ δὲν ἀπεμακρύνθησαν αὐτῶν παρὰ μετὰ τὸ τέλος καὶ τῶν δύο πολέμων.

Ἀλλὰ γενικῶς μεθ' ὅλην τὴν νοσηλευτικὴν προθυμίαν τῶν κυριῶν, ἡ νοσηλεία διὰ τόσον μεγάλον ἀριθμὸν τραυματιῶν καὶ τόσην παράτασιν πολέμου θὰ ἦτον ἀνεπαρκὴς χωρὶς τὴν συνδρομὴν τῶν ξένων νοσοκόμων.

Τοιαύτας ἀπέστειλαν οἰκειοθελῶς μετὰ ὑπηρεσίας τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ὅλα περίπου τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη. Ἀλλὰ ὅ,τι ἰδίως ἐκανόνισεν ἐν γένει τὸ σύστημα τῆς νοσηλείας καὶ ἐδῶ καὶ εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἤπειρον εἶναι ἡ φροντὶς καὶ ἡ προνοητικότης τῆς Βασιλίσσης Σοφίας πρωτίστως καὶ κατ' ἐξοχήν, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησαν καὶ αἱ ἄλλαι πριγκήπισσαι ἑκάστη εἰς τὸν κύκλον τῆς ἰδιαιτέρας της δράσεως.

Διότι ἡ κατανομὴ τῆς ἐργασίας μεταξὺ τῶν πριγκηπισσῶν ὀφείλεται εἰς γνώμην τῆς Α. Μεγαλειότητος, ἡ ὁποία ἀνέπτυξε πνεῦμα διοργανωτικὸν καὶ εἰρηνικῆς, οὕτως εἰπεῖν, στρατηγι-

κῆς πρώτης τάξεως, καὶ ἐφάμιλον πρὸς τὴν στρατηγικὴν δεινότητα τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος.

Πρώτιστον μέλημά της ὑπῆρξεν ἡ μετάκλησις ξένων διπλωματούχων νοσοκόμων, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς ἀνῆλθεν εἰς ἑβδομήκοντα ὀκτὼ ἐπὶ πληρωμῇ ἁδρᾷ, πλὴν τῶν ἀποστολῶν τῶν ξένων Ἐρυθρῶν Σταυρῶν, τὰς ὁποίας ἔταξεν εἰς τὰ δέκα ὀκτὼ νοσοκομεῖα, τὰ ὁποῖα ἐλειτούργησαν ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν ἐποπτείαν της εἰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ, Μακεδονίαν, Ἤπειρον καὶ Κέρκυραν.

Αἱ νοσοκόμοι αὐταὶ ἐστρατολογήθησαν ἀπὸ τὰ πλέον φημισμένα κέντρα τοῦ κόσμου διὰ τὴν νοσηλείαν των, ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Ἀγγλίαν. Ὑπῆρξαν ὅμως καὶ Γερμανίδες καθὼς καὶ Ἰταλίδες, ἀπεσταλμέναι ξένων ἀποστολῶν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἴτε καὶ μισθωταί.

Κατὰ τὸν Ἑλληνοτουρκικὸν πόλεμον ἡ τότε πριγκήπισσα καὶ σήμερον βασίλισσά μας ἵδρυσε καὶ ἀνέλαβεν ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν ἐποπτείαν της ὀκτὼ νοσοκομεῖα. Ἐδῶ μὲν τὰ ἐγκατασταθέντα εἰς τὸ Μαράσλειον, εἰς τὴν Γερμανικὴν Ἀρχαιολογικὴν Σχολήν, εἰς τὸ ὁποῖον εἰδικῶς ἐνοσηλεύθησαν τραυματίαι ἀξιωματικοί. Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην τὸ Ἑβραϊκὸν νοσοκομεῖον Hirch Καὶ ἀνὰ ἓν εἰς τὴν Φιλιππιάδα, τὴν Ἄρταν, τὴν Πρέβεζαν καὶ τὴν Λευκάδα.

Ὥστε καὶ εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν Ἤπειρον, τὰ δύο αὐτὰ σημεῖα τῶν μακρῶν ἀγώνων μας ἡ τότε Α. Ὑψηλότης ἔσπευσε νὰ ἱδρύσῃ νοσοκομεῖα μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι καὶ οἱ βαρύτερα τραυματισμένοι, οἱ ὁποῖοι δυσκόλως μετεφέροντο εἰς Ἀθήνας θὰ εἶχαν μεγάλας πιθανότητας διὰ νὰ σωθοῦν, νοσηλευόμενοι καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς νοσηλευτικῆς ἐπιστήμης καὶ μὲ ὅλα τὰ μέσα τῆς ἀνέτου περιθάλψεως, τὴν ὁποίαν τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα, ἕνεκα τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν τραυματιῶν, τῆς παρὰ ἀνδρῶν ἀποκλειστικῆς νοσηλείας καὶ τῶν ἀναποφεύκτων ἐλλείψεων εἰς στιγμὰς τόσον κατεσπευσμένως διοργανωθείσης ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, ἦτο ἀδύνατον νὰ παράσχουν.

Καὶ πραγματικῶς ἡ δρᾶσις τῶν νοσοκομείων τῆς Α. Μεγαλειότητος ὑπῆρξεν ἐξόχως εὐεργετικὴ ὡς ἀπεδείχθη καὶ ἐκ τῆς ἐλαχίστης θνησιμότητος, ἡ ὁποία παρετηρήθη εἰς αὐτὰ καὶ ἐκ τῆς θαυμασίας διαίτης τῶν τραυματιῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχαν τὴν ἐξαιρετικὴν εὐμένειαν τῆς τύχης νὰ νοσηλευθοῦν εἰς τὰ νοσοκομεῖα τῆς Α. Μεγαλειότητος.

Ἤκουσα τραυματίαν, ἁπλοῦν ἄνθρωπον τοῦ λαοῦ νὰ λέγει: «Ἄξιζε νὰ πληγωθῇ κανείς, γιὰ νὰ ἔχῃ τὴν τύχην νὰ ἀπολαύσῃ ὅ,τι ἀπηλαύσαμεν εἰς τὰ νοσοκομεῖα τῆς Πριγκηπίσσης Σοφίας. Περιποίησις ἀπὸ κυρίας, ποῦ μᾶς ἐφαίνοντο σὰν Παναγίες, τόσον καλὲς καὶ ἅγιες ἦσαν μαζή μας. Μέρα νύκτα ἐπάνω ἀπὸ τὰ προσκεφάλια μας ἐμάντευαν καὶ τὰς μικροτέρας ἀκόμη ἐπιθυμίας μας. Καὶ κολὸ καὶ ἄφθονο κρασί, λουλούδια, φῶς καὶ ζωή. Σὰν ὄνειρο παραδείσου θὰ θυμοῦμαι τῆς ἡμέρες ποὺ ἔζησα πληγωμένος καὶ τὴν μητρικὴ ἀγάπη ποῦ μᾶς ἔδειξεν ἡ βασίλισσα ἡ ἐπάξια τοῦ λατρευτοῦ μας βασιλέως γυναῖκα. Ὅταν ἔφυγα μὲ ἔντυσαν ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἕως τὰ πόδια καὶ μοῦ ἔδωκαν καὶ τὰ ἔξοδά μου γιὰ νὰ γυρίσω εἰς τὸ σπίτι μου».

Μὲ τὴν ἐντύπωσιν αὐτὴν ἔφευγαν ἀπὸ τὰ νοσοκομεῖα τῆς βασιλίσσης Σοφίας ὅλοι οἱ πληγωμένοι, οἱ ὁποῖοι κατὰ τοὺς δύο πολέμους ἀνῆλθον εἰς τρεῖς περίπου χιλιάδας.

Ὅλοι ἐνεδύοντο, ὅλοι ἐλάμβανσν κάποιαν συνδρομήν, ὥστε νὰ κατορθωθῇ ἄνετος ἡ ἐπιστροφή των εἴτε εἰς τὰ σώματά των, εἴτε εἰς τὰς οἰκογενείας των, οἱ ἀνίκανοι πλέον ὡς ἐκ τῆς καταστάσεώς των νὰ συνεχίσουν τὴν εἰς τὸν στρατὸν ὑπηρεσίαν των.

Διὰ τοὺς ἀναπήρους αὐτοὺς ἡ Α. Μεγαλειότης ἔλαβεν ἰδιαίτερα μέτρα. Ὅλοι οἱ ἀξιωματικοί, οἱ ἔχοντες ἀνάγκην ἐντελεστέρας θεραπείας εἰς τὰ μεγάλα εὐρωπαϊκὰ ἐπιστημονικὰ κέντρα, εἴτε χειρουργικὰς κλινικάς, εἴτε θεραπευτήρια, εἴτε σανατόρια, ἀπεστάλησαν ἐκεῖ παρὰ τῆς βασιλίσσης. Ὅλοι οἱ καταδικασμένοι εἰς ἰσόβιον ἀδυναμίαν πρὸς συνέχισιν τοῦ βιοποριστικοῦ των ἐπαγγέλματος ἔτυχον βοηθημάτων διὰ τῶν ὁποίων κατορθώνουν νὰ κερδίζουν τὴν ζωήν των εἰς ἐργασίας ἀκοπωτέρας καὶ εὐκόλους εἰς τὴν ἐξάσκησίν των. Ἀλλὰ καὶ συντάξεις μικραὶ ἐχορηγήθησαν εἰς μερικοὺς τόσον πτωχοὺς καὶ τόσον δυστυχεῖς ὥστε νὰ ἀποβαίνῃ ἀδύνατος ἡ ὕπαρξίς των ἄνευ τῆς ἀμέσου συνδρομῆς τῆς Α. Μεγαλειότητος. Ὅ,τι ἄλλως τε ἐγένετο διὰ τὰ νοσοκομεῖα Ἀθηνῶν, τὰ ὁποῖα ἐπιπλώθησαν κατὰ τὰ ἐντελέστερα πρότυπα τῶν καλλιτέρων πολεμικῶν νοσοκομείων τοῦ κόσμου, ἔγινε καὶ διὰ τὰ νοσοκομεῖα Θεσσαλονίκης, Πρεβέζης, Ἄρτης, Φιλιππιάδος, Λευκάδος, Φρεαττῆς καὶ Παλαιοῦ Φαλήρου. Παντοῦ ἡ Α. Μεγαλειότης καὶ εἰς τὸν Ἑλληνοβουλγαρικὸν καὶ εἰς τὸν Ἑλληνοτουρκικὸν πόλεμον διώρισε κυρίας ἐκλεκτάς, αἱ ὁποῖαι τὴν ἀντιπροσώπευσαν καὶ ὡς ἐπόπτριαι τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως καὶ ὡς παρήγοροι τραυματιῶν, ὧν τὴν νοσηλείαν παρηκολούθουν μετὰ στοργῆς.

Ἱστορικὴ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

Ἔτσι εἶχε τιτλοφορήσει τὸ πρῶτο του διήγημα ὁ νεαρὸς Στέφανος Ζαδῆς, τελειόφοιτος τοῦ Γυμνασίου, παιδὶ ἀκόμη ὡς δέκα ἑπτὰ χρόνων. Ἦτο τακτικὸς ἀναγνώστης ὅλων τῶν παιδικῶν καὶ φιλολογικῶν περιοδικῶν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἀνατολῆς. Καὶ μ' ὅλον ὅτι ὁ πατέρας του ὀνειροπωλοῦσε νὰ τὸν κάμῃ διάδοχόν του εἰς τὰς τραπεζιτικάς του ἐργασίας, ὅμως αὐτὸς ἀπεστρέφετο τοὺς λ)σμοὺς καὶ κάθε εἴδους ἐργασίας, ἡ ὁποία τὸν ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὰς ἀγαπητάς του μελέτας.

Τὸ πρῶτο του αὐτό διήγημα τοῦ τὸ εἶχεν ἐμπνεύσει ἕνα κοριτσάκι πτωχό, ποῦ κατοικοῦσε εἰς ἕνα πτωχικὸ σπιτάκι, μέσα εἰς τὴν αὐλήν των.

Ἀπὸ ὁμιλίας τῶν ὑπηρετριῶν εἶχε μάθη τόσα ὡραῖα πράγματα, ἀλλὰ καὶ τόσο συγκινητικὰ μαζὺ γιὰ τὴν μικρούλα αὐτήν, ὥστε εὐθὺς ποῦ τοῦ ἦλθεν ἡ ἰδέα νὰ γράψῃ ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἐπαρουσιάσθη ἑτοίμη καὶ δὲν ἔκαμεν ἄλλο παρὰ νὰ τὴν ἀντιγράψῃ ἐκ τοῦ φυσικοῦ.

Τὸ Λευκὸ Τριαντάφυλλο εἶχε σταλῆ εἰς τὸν διευθυντὴν μιᾶς Παιδικῆς Ἐφημερίδος, εἰς τὴν ὁποίαν ὅλα τὰ πρωτόβγαλτα παιδιὰ τῶν γραμμάτων ἔστελαν τὰ πρῶτα των δοκίμια. Δὲν εἶχε καμμίαν βεβαιότητα, ἀλλ' οὔτε κἂν ἐλπίδα ὅτι τὸ διήγημά του θὰ ἐδημοσιεύετο, καὶ μάλιστα ὕστερα ποῦ τὸ ἔστειλεν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, ἐμετανόησε διὰ τὴν τόλμην του. Πῶς! ἐσυλλογίζετο· ἕνα διήγημα ποῦ δὲν εἶχε καμμιὰν ἐρωτικὴν περιπέτειαν, τίποτε τὸ σκοτεινὸν καὶ περίπλοκον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀρέσῃ!

Εἶχαν περάσει δέκα πέντε ἡμέραι ὕστερα ἀπὸ τὸ φιλολογικόν του πραξικόπημα, ὅπως τὸ ἔλεγε μόνος του. Ἡ ἡμέρες αὐτὲς ποῦ εἶχαν φανῆ αἰῶνες. Κάθε φορὰ ποῦ ἐδιάβαζε τίποτε —καὶ ἐδιάβαζε τὴς ἡμέρες αὐτὲς πλῆθος ἀπὸ διηγήματα—ἔλαμνε τὴν σύγκρισιν μὲ τὸ ἰδικόν του καὶ τὸ εὕρισκεν ἄνοστο, ψυχρό, ἀνούσιο. Βέβαια δὲν θὰ δημοσιευθῇ, ἔλεγε. Καὶ νὰ βάλω τὸ ὄνομά μου! Τὶ ἀνοησία! Νὰ ἐκτεθῶ εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ!

Ἡ ἔκπληξίς του λοιπὸν ὑπῆρξε μεγάλη, ὅταν μετὰ δέκα πέντε ἀκριβῶς ἡμέρας εὑρῆκεν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι του ἕνα γράμμα τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Παιδικῆς Ἐφημερίδος, ἕνα ἄλλο μικροσκοπικὸ γράμμα καὶ αὐτὴν τὴν Ἐφημερίδα μὲ τὸ διήγημά του πρῶτον εἰς τὴν πρώτην σελίδα καὶ μὲ μίαν πολὺ κολακευτικὴν εἰσήγησιν ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν.

Ἡ χαρά του ἦτον ἀπερίγραπτη. Ἐδιάβασε καὶ ἐξαναδιάβασε τὸ γράμμα τοῦ διευθυντοῦ, ἐδιάβασε καὶ ἐξαναδιάβασε τὸ διήγημά του καὶ μόνον τὸ μικρὸ γραμματάκι μὲ τὰ δειλὰ καὶ ἀβέβαια γράμματα τῆς ἐπιγραφῆς δὲν εἶχεν ἀνοίξει ἀκόμη.

Ὅταν τὸ ἄνοιξε καὶ εἶδεν ἄγνωστο γράψιμο, ἔτρεξε κατ' εὐθεῖαν τὸ μάτι του εἰς τὴν ὑπογραφήν.

«Τὸ ἄσπρο Τριαντάφυλλο» Πῶς! Ὑπῆρχε λοιπὸν εἰς τὰς Ἀθήνας κάποιο κοριτσάκι, ποῦ ἐπῆρε τὸν τίτλο του γιὰ ψευδώνυμο καὶ τοῦ ἔγραφεν ἀμέσως. Κατακόκκινος καὶ μὲ ἕνα περίεργο αἴσθημα συγκινήσεως ἄρχισε νὰ διαβάζῃ.

Κύριε

Ἐδιάβασα εἰς τὴν Παιδικήν μας Ἐφημερίδα, ποῦ μοῦ δανείζει μία μου συμμαθήτρια, **τὸ Ἄσπρο σας Τριαντάφυλλο**. Ἐπειδὴ μέσα εἰς αὐτὸ ἤβρα ζωγραφισμένο τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτό μου, ἐφαντάσθηκα ἢ ὅτι μὲ γνωρίζετε, ἢ ὅτι κάποια συμμαθήτρια ἢ συγγενής μου σᾶς ἐδιηγήθη τὴ ζωή μου. Καὶ ἤθελα νὰ μοῦ γράψετε στὰ ἀλήθεια, ἂν εἶναι ἔτσι, ἢ ἂν μὲ τὴν φαντασία σας διηγηθήκατε μιὰ τόσο ἁπλῆ, ἀλλὰ καὶ ἀληθινὴ ἱστορία. Γράψετέ μου, σᾶς παρακαλῶ, μὲ τὸ ὄνομα Λευκὴ Τριανταφύλλου, εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ περιοδικοῦ μας. Τὸ Ἄσπρο σας Τριαντάφυλλο».

«Τὸ Ἄσπρο του Τριαντάφυλλο». Ὥστε ἰδοὺ ὅτι εἶχε κατακτήσει ὄχι μόνον τὴν δόξαν νὰ ἰδῇ τυπωμένο τὸ ἔργον του μὲ τὸ ἀληθινό του ὄνομα, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ τὴν μικρὴ ἡρωΐδα ποῦ ὑπεγράφετο μὲ τόσην ἁπλότητα: Τὸ Ἄσπρο του Τριαντάφυλλο.

Ἐκάθησεν ἀμέσως εἰς τὸ γραφεῖο του, ἐπῆρεν ἕνα φύλλο ἀπὸ τὰ μυρωμένα χαρτιά, μὲ τὸ πρασινωπὸ χρῶμα τῆς ἐλπίδος, ποῦ εἶχε μεταχειρισθῇ ὡς τώρα γιὰ τὰ πρῶτα του ἐρωτικὰ γραμματάκια καὶ ἄρχισε νὰ γράφῃ.

Ἀγαπημένο μου Ἄσπρο λουλουδάκι.

Δὲν σὲ γνωρίζω καὶ κανένας δὲν μοῦ εἶπε τὴν ἱστορία σου. Ἡ ψυχή μου ποῦ νοσταλγῆ καλωσύνη καὶ εὐγένεια παρθενικὴ σὲ ἐφαντάσθηκε, σὲ ἐμάντευσε, σὲ ὠνειρεύθηκε, κάπου κρυμμένο εἰς τὰ ἀπόμακρα τοῦ κόσμου. Ἴσως νὰ μοῦ εἶπε τὴν ἱστορία σου ὁ ἀέρας ποῦ ρουφᾶ ἀπὸ τῆς παρθενικές ψυχὲς ὅλη τὴ μυρωδιὰ τῆς ἀγνότητος καὶ τῆς ἐμμορφιᾶς. Ἴσως νὰ σὲ εἶχα συναντήσει εἰς ἄλλες σφαίρες, ἐκεῖ ποῦ ταξειδεύουν τὰ ἐκλεκτὰ πνεύματα, πρὶν νὰ

γεννηθοῦν εἰς τὸν μικρόν μας πλανήτην. Ἴσως ἡ μοῖρα νὰ μᾶς ἔχῃ τεριάσει εἰς τὸ μεγάλο της βιβλίο τῶν ἀποκρύφων καὶ τὴ στιγμὴ ποῦ γιὰ πρώτη φορὰ ἐπῆρα τὴν πένα, ἡ ψυχή μου σὲ αἰσθάνθηκε κοντά της, καὶ ἡ ἀγαπημένη σου εἰκόνα ἐβγῆκε· ζωντανὴ καὶ ἀληθινὴ ἐπάνω εἰς τὸ χειρόγραφό μου.

Μαντεύω, ἄσπρο μου λουλουδάκι, τὴν καρδούλα σου πονεμένη καὶ αἰσθάνομαι, πῶς θὰ θέλῃς κάποτε νὰ μοῦ λὲς τὸν πόνο σου. Γράψε μου λοιπὸν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν διεύθυνσιν ποῦ σοῦ σημειόνω.

Στέφανος Ζαδῆς
Ὁδὸς Μαργαρίτας 28. Κων)πολις.

Ὁ νέος ἐδιάβασε καὶ ἐξαναδιάβασε τὸ γραμματάκι του αὐτό, ἐνθουσιάσθηκε γιατὶ τόσο φυσικὰ καὶ εὔκολα, χωρὶς σχέδια καὶ σκέψεις εἶχε γίνῃ ἁπλὸ καὶ ἔμμορφο καὶ ἄρχησε νὰ ἀναλύῃ καὶ νὰ μελετᾷ μόνος του τὸν ἑαυτόν του.

Περίεργον ! Πόσο εἶχεν ἀλλάξῃ τελευταίως. Ἂν τοῦ συνέβαινε τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἕνα χρόνο πρωτήτερα, θὰ ἄρχιζε τὸ γράμμα του μὲ τὸ **ὡραῖα μου ἄγνωστος.** Καὶ θὰ ἐτελείωνε μὲ ὅρκους ἔρωτος καὶ λατρείας, ἀφοῦ θὰ ἀράδειζε ἕνα σωρὸ ἄνοστα ψέμματα καὶ κοινοτοπίες. Τώρα εἶχεν ἀφήσει τὴν καρδιά του νὰ μιλήσῃ καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ πῶς καὶ γιατί, τοῦ ἐφαίνετο ὅτι εἶχε γράψῃ ἕνα ὡραῖο πρᾶγμα.

Ἂν τὸ ἔστελνα εἰς τὴν Ἐφημερίδα, ἐσκέφθηκε θὰ ἐστερέωνα περισσότερο τὴν φιλολογική μου φήμη. Ὕστερα θὰ τὸ ἐδιάβαζαν καὶ ἄλλες ποῦ μπορεῖ νὰ νομίζουν πῶς μοιάζουν μὲ τὸ Ἄσπρο μου Τριαντάφυλλο, καὶ θὰ μοῦ ἔγραφαν χωρὶς ἄλλο καὶ μιὰ συλλογὴ γραμμάτων ἀπὸ κορίτσια ποῦ τὰ ἐνέπνευσε τὸ πρῶτον μου διήγημα, θὰ ἦτο μιὰ ὡραία ἀρχὴ καὶ ἀνάμνησις διὰ τὸ φιλολογικόν μου μέλλον.

Διότι ὁ Στέφανος Ζαδῆς εἶχε πλέον ἀπόλυτον βεβαιότητα, ὅτι θὰ ἐγίνετο συγγραφεύς, ὅτι εἶχε εὕρῃ τὸν δρόμον του, ὅτι θὰ ἦτον ἴσως ἐκεῖνος ποῦ περιμένῃ κάθε λαὸς καὶ κάθε φυλὴ γιὰ νὰ σφραγίσῃ μὲ τὴν ἀτομική του σφραγῖδα τὴν ἐποχή του.

Ἐπέγραψε λοιπὸν τὸ γράμμα του μὲ τὸν τίτλον «**Ἀπάντησις πρὸς τὸ Ἄσπρο μου Τριαντάφυλλο**» ἔκλεισε μαζὶ καὶ ἕνα ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τῆς μικρᾶς του φίλης, ἔγραψεν ὀλίγας λέξεις εὐχαριστηρίους εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἐφημερίδος, ἔκλεισεν ὅλα μαζὶ εἰς ἕνα φάκελον καὶ διηυθύνθη εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

(Συνέχεια) **Μαΐα**

ΤΟ ΛΥΚΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

Ὄχι ἰδιόκτητον, ἀλλὰ μὲ ἐνοίκιον σαράντα τεσσάρων χιλιάδων τὸν χρόνον. Κτῆμα ἑνὸς μισογύνου, ὁ ὁποῖος ἐνόσῳ ἔζη δὲν ἐπέτρεψε τὴν ἐνοικίασίν του παρὰ μόνον εἰς ἄνδρας ἀγάμους. Ἡ εἰρωνεία τῆς τύχης ἐπεφύλασσε μίαν ὡραίαν ἐκδίκησιν εἰς τὴν ἀποστροφὴν τοῦ ἰδιοκτήτου πρὸς τὰς γυναῖκας. Τὸ σπῖτι του ἐνοικιάσθη εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ φεμινιστικώτερα ἱδρύματα καὶ φιλοξενεῖ ἐπὶ ἔτη τώρα ἀποκλειστικῶς καὶ μονομερῶς γυναῖκας.

Κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Συνεδρίου αἱ γυναῖκες ποῦ ἐπέρασαν ἀπὸ τὸ Λύκειον ἀνῆλθαν εἰς ἑκατονταδας. Νέες καὶ μή, ἔμμορφες καὶ ἄσχημες, κάθε τόπου καὶ κάθε φυλῆς. Ἡ ἀντιπρόσωπος τοῦ Λυκείου τῆς Νύσσας μία γρηούλα τοὐλάχιστον ὀγδοήκοντα ἐτῶν μᾶς ἐπεφύλασσε μίαν ἀπροσδόκητον ἔκπληξιν. Ἐνῷ ἐλύετο ἡ πρώτη συνεδρία, εἰς τὴν ὁποίαν εἴχαμεν λάβει μέρος καὶ αἱ Ἑλληνίδες ἀντηλλάσσαμεν τὰς σκέψεις μας, ἡ γραῖα κυρία ἤρχισε νὰ μᾶς ἀνακοινώνῃ τὰς ἰδικάς της Ἑλληνικά.

Τὸ τραγικὸν ἦτο ὅτι ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὡμιλούσαμεν δι' αὐτήν, διὰ τὴν ὀλίγον παράδοξον, ἰδιόρρυθμον καὶ πολὺ νεάζουσαν ἐνδυμασίαν της. Ὡμιλῶ καὶ ἐγὼ Ἑλληνικά, μᾶς εἶπε μὲ τὴν γεροντικὴν καὶ ὀλίγουν ψευδίζουσαν φωνήν της. Εἰς τὸ ἄκουσμα αὐτὸ ἐγὼ ἐκοκκίνησα ὡς τὰ αὐτιά, αἱ δύο σύντροφοί μου ἐξερόβηξαν, ἀκρ βῶς, ὅπως συμβαίνει, ὅταν κανεὶς τὰ χάσῃ καὶ δὲν εἰξεύρει τί νὰ εἰπῇ.

Λοιπὸν κατὰ κανόνα, μὴ ὁμιλῆτε ποτε ἑλληνικά, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν σᾶς ἐννοοῦν. Δὲν εἰξεύρω πῶς γίνεται, ἀλλὰ πάντοτε καὶ παντοῦ κατὰ τὰ πολλὰ καὶ μακρεινά μου ταξείδια ἐκεῖ ἀκριβῶς ποῦ δὲν τὸ ἐπερίμενα εὑρέθην ἀπέναντι ἀνθρώπων ποῦ ὡμιλοῦσαν ἑλληνικά.

Ἀργότερα ἐγίναμεν καλαὶ φίλαι. Ἐγνώριζε τὴν γλῶσσαν μας διότι εἶχε γεννηθῇ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὑποθέτω εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐθνικῆς μας ἀποκαταστάσεως. Ὁ πατέρας της ἦτο πρέσβυς τῆς Ρωσσίας εἰς Ἀθήνας τὰ χρόνια ἐκεῖνα, διότι αἱ ἀναμνήσεις της καθε ἄλλο παρὰ εἶχαν σχέσιν μὲ τὰς Ἀθήνας τῶν ἡμερῶν μας.

Ἦτο ἡ ἱδρύτρια καὶ ἡ πρόεδρος τοῦ Λυκείου τῆς Νικαίας τοῦ ὁποίου μέλη ἦσαν ὅλαι αἱ παρεπιδημοῦσαι ἐκεῖ τὸν χειμῶνα ξέναι, χωρὶς βέβαια νὰ ἀποκλείωνται δι' αὐτὸ αἱ κυρίαι τοῦ τόπου. Τὸ Λύκειόν μας, μοῦ ἔλεγε, ἔσωσε πολλὰς γυναῖκας ἀπὸ τὸ πάθος τοῦ χαρτοπαιγνίου. Τὰς ἑλκύομεν ἐκεῖ μὲ κονσέρτα, μὲ διαλέξεις, μὲ συζητήσεις ἐπὶ φιλολογικῶν καὶ κοινωνικῶν ζητημάτων, μὲ χορούς, μὲ ἐκδρομάς, μὲ εὐχαρίστους λόγους γένει συγκεντρώσεις.

Ἡ σκέψις μου εἰς τὰ λόγια της αὐτὰ ἐπέταξεν εἰς τὰς ποκεριστρίας τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὰς γυναῖκας ποῦ περνοῦν τακτικά, καθ' ἡμέραν τὰ ἀπογεύματά των, συχνὰ καὶ νύκτας ὁλοκλήρους χαρτοπαίζουσαι. Δι' αὐτὰς τὸ Λύκειον μὲ τὴν πολαπλῆν καὶ ὡραίαν δρᾶσιν του εἶναι πρᾶγμα ἄγνωστον. Πόσου καλοῦ πρόξενος ἠμποροῦσε νὰ γίνῃ τὸ Λύκειον καὶ ἐδῶ, ἐὰν αἱ κυρίαι ἀπεφάσιζαν νὰ ἀποσπασθοῦν ἀπὸ τὰ πράσινα πεντάγωνα τραπεζάκια καὶ νὰ περνοῦν τὰς ἀπογευματινάς των ὥρας εἴτε εἰς τὴν βιβλιοθήκην μας, γύρω ἀπὸ τραπέζια φορτωμένα περιοδικά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν λείπουν καὶ τῶν συρμῶν ἀκόμη, εἴτε εἰς τὴν ὡραίαν αἴθουσαν τοῦ τσαϊοῦ, συζητοῦσαι διὰ πράγματα εὐχάριστα σχετικὰ μὲ τὸν προορισμὸν καὶ τὴν ἀποστολήν των, εἴτε καὶ εἰς συνομιλίας ἐπὶ κοινωνικῶν ζητημάτων, ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ ἐξαρτᾶται ἡ ἡσυχία καὶ ἡ χαρὰ τῆς οἰκογενειακῆς καὶ ἀτομικῆς των ζωῆς.

Ἡ τιμὴ τῆς ἱδρύσεως τῶν Λυκείων ὀφείλεται εἰς μίαν νέαν Ἀγγλίδα, κοριτσάκι μόλις δέκα ὀκτὼ ἐτῶν. Ἡ συνήθεια τῶν ἐκεῖ κοριτσιῶν νὰ ταξειδεύουν συχνὰ μόναι καὶ νὰ εἶναι ὅπως δήποτε ἐκτεθειμέναι καὶ εἰς πολλὰ ἔξοδα καὶ εἰς πολλὰ ἀπρόοπτα, ὁσάκις ἰδίως ἐταξείδευαν εἰς χώρας, εἰς τὰς ὁποίας δὲν εἰσήχθησαν ἀκόμη αἱ Ἀγγλικαὶ συνήθειαι, ἔκαμναν αἰσθητὴν τὴν ἀνάγκην μιᾶς συνεννοήσεως καὶ ἑνὸς εἴδους ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν γυναικῶν τῶν διαφόρων λαῶν. Αὐτὴ ἦτον ἡ ἀρχικὴ ἰδέα. Ἡ ἵδρυσις παντοῦ διεθνῶν κέντρων, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ ἀπευθύνωνται ὅλαι αἱ γυναῖκες αἱ μεταβαίνουσαι ἀπὸ μιᾶς χώρας εἰς ἄλλην καὶ εἰς τὰ ὁποῖα νὰ παρέχεται εἰς αὐτὰς καὶ ἄσυλον, ἐν ἀνάγκῃ.

Φυσικὰ τὰ κέντρα αὐτὰ ὤφειλαν νὰ ἀποτελοῦν ἕνα πνευματικὸν περιβάλλον πρώτης γραμμῆς καὶ νὰ ἀνταποκρίνωνται πρὸς ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις μιᾶς ἀνεπτυγμένης γυναικός. Τὸ κοριτσάκι ἔγραψε τὴν ἰδέαν της αὐτὴν εἰς μίαν οἰκογενειακήν της φίλην εἰς τὸ Παρίσι, ἀφοῦ οἱ γονεῖς της ἄνθρωποι πλούσιοι, τὴν ἐβοήθησαν εἰς τὸ νὰ ἐγγράψῃ μέλη καὶ νὰ σχηματίσῃ τὸν πυρῆνα τοῦ Λυκείου τοῦ Λονδίνου. Ἐπειδὴ δὲ ἰδίως διὰ τὰς γυναῖκας μᾶλλον τῆς πνευματικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς ζωῆς ἦτον αἰσθητότερα ἡ ἀνάγκη τοῦ κέντρου αὐτοῦ, διὰ τοῦτο καὶ πρὸς διάκρισιν ἀπὸ ἄλλας γυναικείας λέσχας τὰς ὠνόμασαν LyceumClubs, λέσχας Λυκείων. Τίτλος τὸν ὁποῖον φέρουν ὅλα τὰ Λύκεια.

Ἦτο δὲ φυσικόν, εὐθὺς ποῦ ἱδρύθη τὸ Λύκειον τοῦ Λονδίνου νὰ σκεφθῇ πῶς νὰ γίνῃ ὄχι μόνον τὸ κέντρον τῆς συνενοήσεως καὶ ἀλληλεγγύης μὲ τὰς γυναῖκας τῶν ἄλλων λαῶν, ἀλλὰ καὶ πῶς νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν γυναικῶν καὶ κοριτσιῶν τῆς ἀνωτέρας μορφώσεως κάθε ἡλικίας καὶ κάθε κοινωνικῆς τάξεως αὐτοῦ τοῦ τόπου τῆς ἱδρύσεώς του.

Ἰδοὺ διατὶ ἀφέθη πλήρης καὶ ἀπόλυτος ἐλευθερία εἰς τὰ Λύκεια τῆς Διεθνοῦς Ἑνώσεως νὰ κανονίζουν τὰ προγράμματά των σύμφωνα μὲ τὰς τοπικάς των ἀνάγκας καὶ σύμφωνα μὲ τὴν πνευματικότητα τοῦ γυναικείου των περιβάλλοντος.

Εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ προγράμματος καὶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ αἱ Ἑλληνίδες δικαιούμεθα καὶ δυνάμεθα νὰ εἴμεθα ὑπερήφανοι. Εἴτε διότι ἕως τὴν στιγμὴν αὐτὴν πολὺ ὀλίγα πράγματα εἶχαν γίνει εἰς τὸν τόπον μας διὰ τὴν γυναῖκα τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, εἴτε διότι ἡμεῖς περισσότερον ἀπὸ ὅλας τὰς ἄλλας εἴχαμεν πηγὰς ἐμπνεύσεως ἀνεκμεταλεύτους, ἀπὸ τὰς παλαιάς μας παραδόσεις καὶ ἀπὸ τὴν ἐθνικήν μας ἐν γένει ζωήν, τὸ πρόγραμμά μας καὶ τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον μας κατὰ τὴν πρώτην τῆς ἱδρύσεως τοῦ Λυκείου τριετίαν ἔκαμεν εἰς ὅλας τὰς ξένας ἀντιπροσώπους τοῦ Συνεδρίου μεγάλην αἴσθησιν.

Καὶ πρῶτον ἡ ἐπίπλωσις. Ὅταν εἶπα ὅτι ἡμεῖς πρῶται μετεχειρίσθημεν τὸ ἑλληνικὸν σχέδιον καὶ τὴν ἑλληνικὴν γραμμὴν τῶν τριῶν ἰδιαιτέρων περιόδων τῆς ἐθνικῆς μας ζωῆς, χειροκροτήματα καὶ ἐπευφημίαι ἐνθουσιασμοῦ ἐκάλυψαν τὰς τελευταίας μου λέξεις. Καὶ τὸ πρᾶγμα εἶχε καὶ συνεπείας, διότι ἐξηρέθισε μερικὰ εὐέξαπτα πνεύματα, τὰ ὁποῖα ἤρχισαν νὰ διαμαρτύρωνται διὰ τὴν Ἀγγλικὴν ἐπίπλωσιν τοῦ Παρισινοῦ Λυκείου. Μᾶς ἔρχονται ὡραῖα διδάγματα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα εἶπεν ἡ κ. Λερά. Τὸ ἐκεῖ Λύκειον εἰσάγει τὸν ἑλληνικὸν ρυθμὸν εἰς τὸ ἵδρυμά του καὶ θέτει ὡς κύριον σκοπὸν τῆς δράσεώς του τὰς ἐθνικὰς παραδόσεις. Καὶ ἡμεῖς ποῦ ἔχομεν καθιερωμένην καὶ ἀνεγνωρισμένην τὴν ἐπίπλωσιν τόσων ἰδικῶν μας ρυθμῶν, καταφεύγομεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, διὰ νὰ μᾶς ἐπιπλώσῃ τὸ Λύκειόν μας. Καὶ ἐξοδεύομεν δι' αὐτὸ εἴκοσι πέντε χιλ. δραχμάς.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ ἐπίπλωσις τοῦ Παρισινοῦ Λυκείου δὲν παρουσιάζει τίποτε τὸ χαρακτηριστικόν, προκειμένου μάλιστα περὶ τοῦ κέντρου τῆς χάριτος καὶ τῆς καλλαισθησίας, ὅπως ἦτον, εἶναι καὶ θὰ εἶναι πάντοτε τὸ Παρίσι.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Η ΠΡΑΣΙΝΑΔΑ ΚΑΙ ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Εὑρίσκεται καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ τάπητος τὸ ζήτημα τοῦ στολισμοῦ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν πέριξ μὲ πράσινον. Ἡ Βασίλισσα Σοφία ἐργάζεται, κάποιος ὑπουργὸς ἐργάζεται, οἱ πρόσκοποι ἐργάζονται. Καὶ μόνον αἱ γυναῖκες οὔτε φαίνονται, οὔτε ἀκούονται.

Εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ ἐγκατέλειψαν ἐντελῶς τὰς παλαιὰς συνηθείας κάθε καλῆς οἰκοκυρᾶς, κάθε γυναικὸς μορφωμένης καὶ μή, ἡ ὁποία ἐθεωροῦσε καθῆκον καὶ ὑποχρέωσίν της, ἢ μᾶλλον χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειάν της νὰ καλλιεργῇ καὶ ὀλίγα ἄνθη εἰς τὴν αὐλὴν ἢ εἰς τὸ μπαλκόνι της.

Ἡ ὡραία συνήθεια διατηρεῖται ἀκόμη εἰς ὀλίγα σπιτάκια τῆς Πλάκας καὶ τῶν πτωχοσυνοικιῶν, ὅπου δύο τρεῖς τενεκέδες πετρελαίου σχηματίζουν ἕνα πρόχειρον περιβολάκι τῆς νοικοκυρᾶς ἢ τῶν κοριτσιῶν τοῦ σπιτιοῦ.

Διὰ τὸν καλὸν κόσμον ἡ τενεκέδες τοῦ πετρελαίου ἐξέπεσαν ἀπὸ τὴν παλαιάν των περιωπὴν καὶ τώρα χρησιμοποιοῦνται μόνον εἰς τὴν μετακόμισιν τῶν σκουπιδιῶν ἀπὸ τὴν κουζίνα εἰς τὸ κάρρο. Ὡς πρὸς τὰς κυρίας καὶ τὰ κορίτσια, τὸ πόκερ, ὁ κινηματογράφος καὶ τὰ τσάϊα δὲν ἀφίνουν καιρὸν ἐλεύθερον διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ὡραίας αὐτῆς παλαιᾶς παραδόσεως.

Ὁ Βασιλικὸς εἴτε στενόφυλλος εἴτε πλατύφυλλος περὶ τὸν ὁποῖον ἡ λαϊκὴ μοῦσα τόσα ἔπλεξε χαριτωμένα τραγουδάκια, ἡ ἀρμπαρόριζα μὲ τὰ θαυμασίως ἀρωματώδη φύλλα της, τὸ γαρύφαλλον, τὸ γεράνι ἢ τὸ πελαργόνι μὲ τὰ ζωηρὰ κτυπητά των χρώματα ἔχουν ξεπέσει καὶ αὐτὰ καὶ θεωροῦνται ὡς τόσα ἄλλα ὡραῖα πράγματα, πρόστυχα καὶ ἀνάξια προσοχῆς.

Τὰ ἄνθη μετετοπίσθησαν εἰς τὴν ἐκτίμησίν μας καὶ ἄλλαξαν ἐντελῶς θέσιν εἰς τὰς καθημε-

ρινάς μας ἀνάγκας. Ἀντὶ νὰ εἶναι μία εὐγενικὴ ξεκούρασις καὶ ἐνασχόλησις μαζὺ τῆς γυναικός, ἕνας τρόπος ἀναψυχῆς καὶ ἐργασίας προσαρμοζομένης πρὸς τὴν ἰδιοφυΐαν της, ἔγινεν ἔπιπλον, στολίδι τοῦ σπιτιοῦ μόνον διὰ τὰς ὑποδοχὰς καὶ τὰς ἐπισήμους τελετάς.

Ὁ Κανδῶρος, ὁ Τσοῦτσος, ὁ Φλεριανὸς καὶ τόσοι ἄλλοι ποῦ πλουτοῦν ἀπὸ τὴν μίαν ἡμέραν εἰς τὴν ἄλλην μᾶς προμηθεύουν χονδρικῶς καὶ εἰς τιμὰς κάποτε ἀπιστεύτους ὀλίγα ἄνθη, καρφωμένα ἐπάνω εἰς σύρματα, τρόπος καὶ αὐτὸς ἐμπορικὸς διὰ νὰ μαρανθοῦν, πρὶν νὰ ζήσουν καὶ πρὶν νὰ σκορπίσουν τὴν χαρὰν τῆς ἐμμορφιᾶς καὶ τῶν ἀρωμάτων των. Τὰ ἄνθη ἀκόμη ἁπλόνονται εἰς τοὺς τάφους μὲ ἀφθονίαν, σκορπίζονται εἰς στεφάνια νεκρῶν, δεῖγμα ματαιότητος τῶν ζώντων, καὶ μεταβάλλονται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν εἰς σπάνια εἴδη πολυτελείας, εἰς τὸν τόπον ἀκριβῶς ποῦ ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ πλουσιώτερον καὶ ἀφθονώτερον ἐκπολιτιστικὸν εἶδος τῆς ζωῆς.

Αἱ γυναῖκες λοιπὸν ἐκ παραλλήλου μὲ τὴν ἐνέργειαν τῆς Βασιλίσσης καὶ ὅλων τῶν ἐπισήμων διὰ τὴν ἀναδάσωσιν τῆς πόλεως καὶ διὰ τοὺς πρασίνους στολισμούς, της θὰ ἠμποροῦσαν νὰ ἀνθοστολίζουν τὰ μπαλκόνια καὶ τὰ παράθυρά των, ὅπως ἐγίνετο ἄλλοτε καὶ ὅπως γίνεται σήμερον εἰς κάθε πολιτισμένον τόπον.

Τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων μαζὺ μὲ τὴν ἀναγέννησιν ὅλων τῶν ὡραίων μας παλαιῶν συνηθειῶν καὶ παραδόσεων ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπαναφέρῃ καὶ τὴν ὡραίαν συνήθειαν τοῦ στολισμοῦ τῶν σπιτιῶν μὲ λουλούδια γνησίως ἰδικά μας, ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ αἱ μάμμαι καὶ αἱ προμάμμαι μας μετεχειρίζοντο γιὰ νὰ στολίσουν τὰ σπίτια των καὶ συχνότατα τὰ στήθη τῶν ἀγαπημένων των. Δὲν θέλομεν φυτὰ τροπικῶν ἄοσμα καὶ ἀνούσια, ἀλλ' οὔτε τὰ μετεμφιεσμένα μὲ τὴν καλλιέργειαν ἄνθη ποῦ μᾶς ἔρχονται ἄγνωστα καὶ ξένα ἀπὸ τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος.

Θέλομεν λουλούδια τοῦ τόπου μας, ἰδικά μας, ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ μυρόνουν τὴν ἀτμοσφαῖραν καὶ σκαλόνουν ποιητικὰ εἰς τοὺς τοίχους καὶ πλέκονται εἰς τὰ κάγκελα τῶν μπαλκονιῶν, στολισμὸς καλλιτεχνικός, τὸν ὁποῖον δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀντικαταστήσῃ κομμία τέχνη καὶ κανένας διακοσμητικὸς ρυθμός.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι αἱ γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια τῶν Ἀθηνῶν θὰ θελήσουν νὰ μᾶς βοηθήσουν εἰς τὸ ὡραῖον μας ἔργον. Θὰ προκηρυχθῇ διαγωνισμὸς μὲ βραβεῖα καλλιτεχνικὰ καὶ βραβεῖα χρηματικὰ διὰ τὸ ὡραιότερον στολισμένον σπίτι, ἢ ἁπλῶς μπαλκόνι καὶ παράθυρον, καὶ θὰ καταβληθῇ κάθε προσπάθεια ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Λυκείου καὶ θὰ γίνῃ κάθε ἐνέργεια, ὅπως διευκολυνθῇ τὸ ὡραῖον ἔργον τοῦ ἀνθοστολισμοῦ τῆς πόλεως.

Τὰ Παρθεναγωγεῖα θὰ ἠμποροῦσαν νὰ παρέξουν πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ σχεδίου τοῦ Λυκείου, ἐὰν ἀνέθεταν εἰς κάθε των μαθήτριαν τὴν καλλιέργειαν ἑνὸς φυτοῦ εἰς τὰ σπίτια των. Μὲ αὐτὰ θὰ ἐστολίζοντο τὰ δημόσια κτίρια καὶ κάθε οἴκημα, τὸ ὁποῖον δι' ἕνα ἢ δι' ἄλλον λόγον θὰ ἀδυνατοῦσε νὰ προβῇ εἰς τὸν ἀνθοστολισμόν του.

Φυσικὰ τὰ εἴδη τῶν καλλιεργησίμων λουλουδιῶν θὰ ὑποδεικνύωνται ἢ καὶ θὰ δίδωνται ἀπὸ τὸ Λύκειον, τὸ ὁποῖον καταρτίζει ἤδη μικρὸν φυτώριον διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Συγχρόνως θὰ προσετίθετο καὶ ἕνας παράγων μορφωτικὸς διὰ τὴν ψυχὴν τῶν κοριτσιῶν, τὴν ὁποίαν τόσον συχνὰ ὀνομάζουν οἱ ποιηταὶ λουλουδένιαν, χωρὶς νὰ ἀποδεικνύεται δυστυχῶς ἕως τώρα ἀρκετὰ ἡ ἀληθινὴ ἡ παρομοίωσις αὐτή.

Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ

Σ τὸ βορριᾶ, στὴν ἀκροποταμιὰ τοῦ Niemen *ἔφθασε μιὰ μικρούλα κρεολή, δεκαπέντε χρόνων, ἄσπρη καί τριαιταφυλλιὰ σὰν λουλοῦδι τῆς μιγδαλιᾶς. Ἔρχεται ἀπὸ τὸν τόπο τῶν κολυμπρί, ὁ ἀέρας τοῦ ἔρωτα τὴν φέρνει. Τῆς ἔλεγαν ἀπὸ τὸ νησί της: Μὴ φύγεις, κάνει κρύο ἐκεῖ ποῦ θὰ πᾷς. Ὁ χειμῶνας θὰ σὲ πεθάνῃ. Μὰ ἡ μικρὴ κρεολὴ δὲν πίστευε στὸ χειμῶνα καὶ δὲν γνώριζε τὸ κρύο παρὰ ἀπὸ τὰ παγωτὰ ποῦ ἔτρωγε. Ἔπειτα ἦταν ἐρωτευμένη καὶ δὲν ἐφοβεῖτο τὸν θάνατο. Νάτην τώρα μέσα στὴν ὁμίχλη τοῦ* Niemen *μὲ τὴν βεντάλια της, τὴν κρεμαστὴ κούνια της κ' ἕνα κλουβὶ μὲ χρυσᾶ κάγκελα, γεμάτο πουλιὰ τῆς πατρίδος της. Ὅταν ὁ γέρω πατέρας βορριᾶς εἶδεν αὐτὸ τὸ λουλοῦδι τῶν νησιῶν, ποῦ ἡ Μεσημβρία τοῦ ἔστειλε μέσα σὲ μίαν ἀκτίδα, ἡ καρδιά του τὸ λυπήθηκε. Καὶ ἐπειδὴ σκέφθηκε πῶς τὸ κρύο θὰ κατεβρόχθιζε τὸ κοριτσάκι καὶ τὰ πουλάκια του ἄνοιξε ὁλόγυρα τὸν μεγάλο κίτρινον ἥλιο καὶ ἐτύθηκε καλοκαιρινὰ γιὰ νὰ τὸ ὑποδεχθῇ. Ἡ κρεολὴ γελάσθηκε: νόμισε πῶς ἡ ἀπότομη ζέστη τοῦ Βορριᾶ, εἶταν ζέστη καλοκαιρινή. Νόμιζε πῶς ἡ ἀτελείωτη μαύρη πρασινάδα εἶταν ἀνοιξιάτικη, ἐκρέμασε τὴν κούνια της στὸ βάθος τοῦ πάρκου σὲ δυο πεύκα καὶ ἴλην τὴν ἡμέρα ξαπλωμένη ἀερίζετο μὲ τὴ βεντάλια της.*

«Μὰ κάνει πολὺ ζέστη ἐδῶ ἔλεγε, γελῶντας Ὅμως ἕνα πρᾶγμα τὴν ἀνησυχεῖ. Γιατί στὸν παράξενον αὐτὸν τόπο τὰ σπίτια δὲν ἔχουν βεράντες; Γιατί αὐτοὶ οἱ χοιδροὶ τοῖχοι τὰ χαλιά, ἡ βαριὲς κουρτίνες, τὰ μεγάλα τζάκια, οἱ σωροὶ ἀπὸ ξύλα ποῦ στοιβάζονται στὴς αὐλές, τὰ διπλὰ ἐπινωφόρια, τὰ γουναρικὰ ποῦ κοιμοῦνται στὸ βάθος τῶν ντουλαπιῶν, εἰς τί χρησιμεύουν ὅλα αὐτά;

Καϋμένη μικρούλα, γρήγορα θὰ τὸ μάθῃ. Ἕνα πρωὶ μόλις ξύπνησε ἡ μικρὴ κρεολὴ αἰσθάνθηκε ἕνα δυνατὸ ῥῖγος. Ὁ ἥλιος εἶχε γείνει ἄφαντος καὶ ἀπὸ τὸν κατάμαυρο καὶ χαμηλὸν οὐρανὸ ποῦ φαίνεται σὰν νὰ πλησίασε στὴ γῆ, πέφτει ἕνα ἄσπρο σιωπηλὸ χνοῦδι.. Νάτος ὁ χειμῶνας! Ὁ ἀέρας σφυρίζει, ἡ θερμάστρες καίουν. Στὸ μεγάλο κλουβὶ μὲ τὰ χρυσὰ κάγγελα τὰ κολυμπρὶ δὲν τραγουδοῦν πιά. Τὰ μικρά τους πολύχρωμα πτερὰ μένουν ἀκίνητα, καὶ εἶναι μιὰ λύπη νὰ τὰ βλέπει κανεὶς νὰ σφίγγωνται τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο μουδιασμένα ἀπὸ τὸ κρύο. Ἐκεῖ κάτω στὸ βάθος τοῦ πάρκου ἡ κούνια τρέμει γεμμάτη πάγο καὶ τὰ κλαδιὰ τῶν πεύκων εἶναι κρυσταλιασμένα.

Ἡ μικρὴ κρεολὴ κρυώνει καὶ δὲν θέλει πιὰ νὰ βγαίνῃ ἔξω. Ζαρωμένη σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς φωτιᾶς σὰν τὰ πουλιά της, περιᾷ τὸν καιρό της νὰ κυττάζῃ τὴν φλόγα καὶ βλέπει τὸν ἥλιο μὲ τὴν ἐνθύμησίν της. Στὴν μεγάλη φωτερὴ θερμάστρα ποῦ καίει, ξαναβλέπει ὅλην της τὴν πατρίδα, τὴς μεγάλες ἡλιολουσμένες ἀκρογιαλιές, τοὺς ἀπογευματινοὺς ὕπνους, τὰ ἀτιοικτὰ στόρια, τὴς ἀχυρένιες ψάθες τὰ ἀστεροφωτισμέτα βραδεινὰ καὶ ἕνα ἑκατομμύριο μικρὰ φτερὰ ποῦ ἐβομβοῦσαν ἀνάμεσα στὰ λουλούδια καὶ στὸ τοῦλι τῆς κουνουπιέρας.

Κι' ἐνῷ τὰ ὀνειρεύεται ὅλα αὐτὰ ἐμπρὸς στὴ φωτιά, ἡ χειμωνιάτικες μέρες γίνονται ὁλοένα πιὸ μικρές, πιὸ σκοτεινές. Κάθε πρωὶ βρίσκουν ἀπὸ ἕνα πουλάκι πεθαμένο στὸ κλουβί του, ὡς ποῦ δὲν ἔμειναν παρὰ δύο μονάχα. δύο τοῦφες ἀπὸ πράσινα πούπουλα, ζαρωμένες τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο σὲ μιὰ γωνιά..

Αὐτὸ τὸ πρωὶ ἡ μικρὰ κρεολὴ δὲν μπόρεσε νὰ σηκωθῇ. Τὸ κρύο τὴν σφίγγει, τὴν παραλύει. Εἶναι σκοτεινὰ καὶ τὸ δωμάτιο ἔχει ὄψη λυπητερή. Ὁ πάγος ἔβαλε στὸ παράθυρο σὰν μιὰ πυκνὴ κουρτίνα ἀπὸ θαμπὸ μετάξι. Ἡ πόλις μοιάζει πεθαμένη καὶ στοὺς σιωπηλοὺς δρόμους ἡ ἀτμοκίνητος μηχανὴ ποῦ τοὺς καθαρίζει ἀπὸ τὸ χιόνι σφυρίζει παραπονιάρικα. Γιὰ νὰ διασκεδάζῃ ἡ μικρὴ κρεολὴ στὸ κρεββάτι της παίζει μὲ τὴν βεντάλια της καὶ περιᾷ τὸν καιρό της νὰ κυττάζεται στοὺς καθρέφτες τῆς πατρίδας της ποῦ εἶναι κορνιζομένοι μὲ μεγάλα ἰνδικὰ πτερά.

Παντα πιὸ μικρές, πάντα πιὸ μαῦρες γείωνται ἡ χειμονιάτικες μέρες. Στὲς δαντελένιες κουρτίνες της ἡ μικρὴ κρεόλη ἐξαντλεῖται καὶ ἀπελπίζεται. Λυπεῖται τροπάντων γιατί ἀπὸ τὸ κρεββάτι της δὲν μπορεῖ νὰ δῇ τὴ φωτιά. Ρωτάει κάπου κάπου.

— Ἔχει φωτιὰ στὸ τζάκι;

— Μὰ βέβαια, μικρή μου, ἔχει. Ἡ θερμάστρα εἶναι ὅλη φλόγες· δὲν ἀκοῦς τὰ ξύλα ποῦ τρίζουν;

— Ὦ νὰ ἰδῶ, νὰ ἰδῶ. Μὰ ἄδικα σκύβει, ἡ φωτιὰ εἶναι πολὺ μακριά, δὲν μπορεῖ νὰ τὴν δῇ κι' αὐτὸ τὴν ἀπελπίζει.

Ὅμως μιὰ βραδυὰ ἐνῷ ὠχρὰ καὶ συλλογισμένη ἔχει τὸ κεφάλι της στὴν ἄκρη τοῦ μαξυλαριοῦ καὶ τὰ μάτια της προσηλωμένα στὴν ὡραία φλόγα ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ δῇ, ὁ φίλος της πέρνει ἕναν ἀπὸ τοὺς καθρέφτες ποῦ ἔχει ἐπάνω στὸ κρεββάτι της.

— Θέλεις νὰ δῇς τὴ φλόγα, μικροῦλα;

Καὶ γονατίζοντας ἐμπρὸς στὴ θερμάστρα προσπαθεῖ νὰ τῆς στείλῃ μὲ τὸν καθρέπτη μιὰ ἀντανάκλασι ἀπὸ τὴ μαγικὴ φλόγα.

— Μπορεῖς νὰ δῇς;

— Ὄχι, τίποτα δὲν βλέπω.

— Καὶ τώρα;

— Ὄχι ἀκόμη.

Ἔξαφνα μιὰ ἀκτίνα ἀπὸ φῶς, πέφτοντας στὸ πρόσωπό της τὴν σκέπασε

— Ὦ! βλέπω, βλέπω, εἶπε χαρούμενα ἡ κρεολὴ καὶ πέθαινε γελῶντας μὲ δυὸ μικρὲς φλόγες στὸ βάθος τῶν ματιῶν της.

AL. DAUDET Μετάφρ. **Μ.Κ.**

Ο ΕΛΛΗΝ ΜΑΡΙΝΕΤΙ

Κάτω τὰ Ἑλληνικά! Κάτω ὅ,τι φέρει ἰδέαν σχῆμα, χρῶμα, γραμμήν, ποῦ νὰ σχετίζεται ἢ νὰ ἐνθυμίζῃ ὅ,τι ἐφοροῦσαν, μὲ ὅ,τι ἐστολίζοντο ἢ ἐστόλιζαν τὰ σπίτια των οἱ πατέρες μας, αἱ μάμμαι μας, αἱ προμάμμαι μας καὶ οἱ προγονοί μας. **Τὰ ἁβρὰ καὶ λευκὰ στήθη τῶν Ἀθηνῶν δὲν πρέπει νὰ βεβηλόνωνται μὲ τὰ κεντήματα ποῦ ἐσκέπασαν στήθη γυναικῶν τοῦ βουνοῦ;** Τὸ ἔνδυμα καὶ ἡ γραμμὴ τῆς κλασικῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς εἶναι καλὰ διὰ τὰ μουσεῖα καὶ τοὺς τάφους μόνον. Ἀλλὰ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ζητήσετε ἔστω καὶ νὰ ἐμπνευσθῆτε ἀπὸ αὐτά.

Ἰδοὺ εἰς τί περίπου στρέφεται καὶ τί κηρύττει ὁ κ. Θ. Θωμόπουλος.

Ὁ Ἕλλην Μαρινέτις, ὁ ὁποῖος κατὰ παράδοξον τρόπον συμπίπτει νὰ εἶναι καὶ τῆς κατ' ἐξοχὴν Ἑλληνικῆς κλασικῆς Τέχνης καθηγητής, ἐπιτίθεται ἐναντίον τῶν Ἑλληνίδων, πρωτίστως τῶν δύο βασιλικῶν πριγκηπισσῶν, αἱ ὁποῖαι προΐστανται τῆς Βασιλικῆς Σχολῆς Ἐργοχείρων καὶ τῆς Προόδου. Διότι ἐργάζονται πρὸς ἀναγέννησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ σχεδίου, τοῦ Ἑλληνικοῦ κεντήματος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ντεντέλας, ἀντλοῦσαι ἀπὸ τοὺς ἀτιμήτους θησαυροὺς κάθε Ἑλληνικῆς ἐποχῆς καὶ κάθε αἰῶνος, ἰδέας, γραμμάς, συνδυασμοὺς χρωμάτων καὶ σχεδίων. Ἀλλὰ καὶ κατὰ παντὸς ἀποπειραθέντος νὰ ἐργασθῇ μὲ Ἑλληνικὴν ἔμπνευσιν, νὰ ἀναγεννήσῃ καὶ νὰ ἀναδημιουργήσῃ κάτι τὸ Ἑλληνικόν, ὁ κ. Θωμόπουλος ἐπιτίθεται λαῦρος, ἀνακατόνων ἰδέας, αἰσθήματα, ψυχὰς καὶ πνεύματα κατὰ τρόπον παράξενον, ὁ ὁποῖος γεννᾷ περιέργους σκέψεις εἰς τὸν ἀναγνώστην. Ἀφήσατε τὰ Ἑλληνικὰ καὶ δημιουργήσατε νέα πράγματα, φωνάζει μὲ ἱστερικὰς κραυγὰς ὁ Ἕλλην Μαρινέτις, ὁ ἀρχηγὸς ἐν Ἑλλάδι ἀνυπάρκτου εὐτυχῶς ἀκόμη μελλοντιστικῆς Σχολῆς. Ἀλλ' οἱ μελλοντισταί, ἀλλ' οἱ ἀρνούμενοι τὸ παρελθὸν κάθε ἐποχῆς καὶ τὸ χθεσινὸν ἀκόμη ὀφείλουν νὰ παρουσιάσουν καὶ τί ποτε νέον **ἰδικόν των,** ὀφείλουν νὰ ἐπιδείξουν ἐργασίαν δημιουργικήν, ὀφείλουν νὰ εὕρουν καὶ νὰ δείξουν τί θὰ βάλουν ἐπάνω εἰς τὰ ἐρείπια τῶν καταστροφῶν, τὰς ὁποίας ζητοῦν, εὐτυχῶς, χωρὶς ἀποτέλεσμα νὰ δημιουργήσουν. Διότι οἱ θεοὶ τῶν ὡραίων πραγμάτων, εἴτε Πᾶνες εἶναι, εἴτε Ἀπόλλωνες, οἱ θεοὶ ποῦ ἔμειναν τόσα χρόνια κρυμμένοι εἰς τὰ γαλανὰ ἀκρογυάλια καὶ τὰ ἀγροτικὰ σπιτάκια τῶν κλεφτῶν καὶ ἐσιγανοτραγοδοῦσαν τὰ ὡραῖα τραγούδια τῶν ἁρμονιῶν εἰς τὰς ἁπλοϊκὰς ψυχάς, οἱ θεοὶ αὐτοὶ δὲν θάπτονται τόσον εὔκολα, μὲ σπαρακτικὰ μόνον ξεφωνήματα ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι φωνάζουν, ὅτι μόνον αὐτοὶ ἔχουν καλλιτεχνικὴν ψυχήν, ὅτι μόνον αὐτοὶ ἔχουν **εὐγενικὰ** καρδιὰ καὶ αἰσθήματα. Αἱ Ἑλληνίδες πρὸς τὰς ὁποίας ἀπευθύνεται εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖναι ποῦ διετήρησαν τόσα ὡραῖα πράγματα εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα των κατὰ τῶν αἰώνων τὸ πέρασμα, εἶναι ἐκεῖναι ποῦ μετέδωκαν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν καὶ γλῶσσαν καὶ θρησκείαν καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν πατρίδα. Καὶ διὰ μίαν στιγμὴν καὶ εἰς ἐποχὴν ἐντελῶς μεταβατικὴν εἶχαν μεθυσθῆ ἀπὸ ξένον πολιτισμὸν καὶ ἠκολούθησαν τυφλῶς καὶ ἀποκλειστικῶς παραδόσεις καὶ ξένα ἤθη καὶ ἔθιμα. Ὅμως ἐγκαίρως ἀνεγνώρισαν τὴν πλάνην των, ἐγκαίρως ἀντελήφθησαν ὅλους τοὺς θησαυροὺς ποῦ κρύπτει εἰς γραμμὴν καὶ κάλλος καὶ χρώματα ὁ Ἑλληνικὸς ρυθμὸς τοῦ χειροτεχνήματος, τοῦ ἐνδύματος καὶ τοῦ ἐπίπλου καὶ μὲ ἀξιέπαινον ζῆλον καὶ προσπάθειαν ἀσχολοῦνται εἰς τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ἐποχὴν ἀπόδοσίν του.

Κ. Π.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

Ἡ οἰκοδομικὴ τῶν οἰκιῶν μας δὲν προέβλεψε τὴν ἀνάγκην εἰδικῶν παιδικῶν δωματίων. Ἐν γένει ὅλοι οἱ ἐνοικιάζοντες οἰκίας ἰδιοκτῆται βλέπουν τὰ παιδιὰ μὲ κακὸν βλέμμα· ἕνεκα τῶν βλαβῶν, τὰς ὁποίας αἱ ἀταξίαι των φέρουν εἰς τὴν οἰκίαν. Διὰ τοῦτο ἐλάχιστα φροντίζουν διὰ παιδικὰ δωμάτια καὶ ὅπου δὲ ἀκόμη ὑπάρχουν τοιαῦτα, εἶναι τὰ μικρότερα καὶ τὰ χειρότερα λόγῳ φωτισμοῦ καὶ ἀερισμοῦ. Καὶ οἱ γονεῖς συνήθως ἀγνοοῦντες πόσην ἐπιρροὴν ἔχει τὸ ὑπνοδωμάτιον ἐπὶ τῆς ὑγείας τῶν μικρῶν των, προορίζουν δι' αὐτὸ ὄχι πάντοτε τὰ καλλίτερα καὶ ὑγιεινότερα τῶν δωματίων. Λοιπὸν τὸ παιδικὸν δωμάτιον θὰ εἶναι εὐρύχωρον, εὐάερον, καὶ εὐήλιον. Ἔπιπλα δὲν θὰ ἔχῃ ἢ τὰς κλίνας, μίαν ξυλίνην τράπεζαν καὶ τὰ παιδικὰ παιγνίδια. Οὔτε παραπετάσματα, οὔτε χαλιά, τὰς ἑστίας αὐτὰς τῶν μικροβίων.

Μία καλὴ θερμάστρα ἡ ὁποία θὰ καίῃ μὲ ξύλα καθ' ὅλας τὰς ὑγρὰς καὶ πολὺ ψυχρὰς ἡμέρας καὶ νύκτας. Τὰς νύκτας ἡ φωτιὰ εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου τὰ μικρὰ κοιμῶνται, διότι ξεσκεπάζονται συχνὰ καὶ τὰ κρυολογήματα τοῦ χειμῶνος ἔχουν πολλὰς κακὰς συνεπείας.

Κάθε παιδί ἔχει τὸ κρεββάτι του, τοποθετημένον μακρὰν τοῦ τοίχου, χωρὶς παραπετάσματα. Τὸ λουτρόν του δὲν πρέπει νὰ γίνεται ποτὲ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ὕπνου, ἀλλ' οὔτε καὶ τὰ παιγνίδια των. Τὸ δωμάτιον τῶν μικρῶν κατὰ τὰς πρωϊνὰς τοὐλάχιστον ὥρας πρέπει νὰ ἀερίζεται καλά, πάντοτε δὲ ὁσάκις τὰ παιδιὰ ἀπουσιάζουν ἂς εἶναι ἀνοικτὰ τὰ παράθυρά των. Διὰ τοὺς δυναμένους νὰ διαθέτουν ἰδιαίτερον δωμάτιον παιγνίων διὰ τὰ παιδία τὸ ὑπνοδωμάτιον ἂς εἶναι μόνον προωρισμένον διὰ τὸν ὕπνον, ἁπλοῦς βωμὸς τοῦ Μορφέως, ἐνῷ τὰ μικρά, νὰ εἰσέρχωνται μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμικλείστους.

Μ. ΠΕΝΤΕ
ἰατρός.

Η ΚΥΡΙΑ DE LAMARTINE

Δι' αὐτήν, ὅπως διὰ τὴν κ. V. Hugo *δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ζωή της ὁλόκληρος ἀφιερώθη εἰς τὸν ἄνδρα, τὸν ὁποῖον συνεζεύχθη ἀπὸ ἀγάπην καὶ θαυμασμόν. Ἐγνώρισε δι' αὐτὸν καὶ δι' αὐτοῦ χαρὰς ἀλλὰ καὶ πικρίας· ἀπὸ τὸν τὸν μεγάλον ἄνδρα, ὅστις εἶχε ὡς πρὸς τὸ πρακτικὸν μέρος τῆς ζωῆς, πολὺ δυσάρεστα ἐλαττώματα.*

Κατὰ τὸ 1819 ὁ Λαμαρτῖνος συνήντησε εἰς Σαβοΐαν ὄχι μακρὰν τῆς λίμνης τοῦ Bourget *εἰς τὴν ἄκραι τῆς ὁποίας ἐκάθητο ἄλλοτε μετὰ τῆς Ἐλβίρας καὶ ἔνθα ἤρχετο ζητῶν νὰ καθησυχάζῃ τὰς αἱμαμήσεις τῆς καταπληγωμένης ἀκόμη καρδιᾶς του, μίαν νεαρὰν Ἀγγλίδα τὴν μὶς* Biret *ὄχι καλλονήν, ἀλλὰ κατὰ τὸ λέγειν τῆς κ. Λαμαρτίνου μητρὸς «μὲ χάριν, ἀνάστημα, μαλλιὰ θαυμάσια, ἀνατροφὴν σπανίαν καὶ προτερήματα πολλά, ἑνωμένα μὲ πνεῦμα πολύ. Ἡ νεαρὰ Ἀγγλὶς ἤρχετο εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ* Chambéry, *εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ὅπου ὁ* J. Jacques *εἶχεν ἀφίσει κάτι ἀπὸ τὰ ὀνειροπολήματά του, ἵνα ἀντλῇ ποιητικὰς καὶ συνάμα ρωμαντικὰς ἐντυπώσεις. Ἀναμφιβόλως ἦτο πολὺ περίεργος διὰ τὰς φιλολογικὰς ἀναμνήσεις καὶ κατὰ τὸ ἰδιάζον τῶν σημερινῶν ἀγγλίδων ἐλάχιστα ρωμαντικὴ ἀλλὰ πολὺ εὐαίσθητος.*

Ἐιθουσιάσθη ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρώτων méditations poétiques, *τὰς ὁποίας ὁ νεαρὸς ποιητής, εἰσαχθεὶς ὑπό τινος φίλου του παρὰ τῇ κ.* Biret *τῆς ἀνεγίνωσκε πρὶν ἀκόμη τὰς δημοσιεύσῃ. Αὐτὴ ἀσμένως τὰς ἀντέγραφεν εἰς τὸ λεύκωμά της, ἐπεδείκνυε εἰς τὸν φίλον της, μὲ μετριοφροσύνην πάντοτε τὰ ἔργα της τῆς ζωγραφικῆς ἢ τὰ προπλάσματά της γλυπτικῆς. Ἐνίοτε πάλιν τοῦ ἔψαλλε τραγούδια γαλλικά, ἀγγλικὰ ἢ ἰταλικά κάτοχος καὶ τῶν τριῶν τούτων γλωσσῶν.*

Ὁ Λαμαρτῖνος ἦτο τότε εἴκοσι ὀκτὼ ἐτῶν· ἡ μητέρα του γνωρίζουσα τί ἄξιζε ἡ κόρη αὐτὴ συνδεομένη ἄλλως τε μὲ τὰς καλλιτέρας οἰκογενείας τῆς Ἀγγλίας καὶ πλουσία ὅσον ὁ υἱότης ἐπεθύμει, ὅπως τὴν ἀγαπήσῃ καὶ θελήσῃ μετ' αὐτῆς νὰ ζήσῃ, δὲν ἔπαυε δὲ νὰ μιδᾷ πρὸς τὸ ὄνειρον τοῦτο εἰς τοῦ ὁποίου τὴν πραγματοποίησιν λόγῳ τῆς θρησκείας ἀντέδρα ἡ κ. Biret. *Ἦτο διαμαρτυρομένη. Οἱ νέοι ἐν τούτοις ἐξηκολούθουν νὰ συναντῶνται μέχρις ὅτου τὸ πνεῦμα τοῦ ἀδρὸς ἔκαμε τὴν ἐπιμοιὴν τῆς μητρὸς νὰ ὑποχωρήσῃ.*

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας μόλις ἐδημοσιεύθησαν αἱ Méditations *τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ εὑρίσκετο εἰς ὅλων τὰ χείλη. Ἀνεγνωρίζετο ὅτι εἷς μέγας ποιη*

τῆς ἐγετνήθη καὶ ὁ βασιλεὺς Λουδοβῖκος ΙΙΙ' τὸν καλεῖ γραμματέα τῆς πρεσβείας εἰς Νεάπολιν.

Διὰ νὰ ἐξομαλυνθοῦν πλέον τὰ πάντα ἡ νεᾶνις γίνεται καθολική.

Ἡ μητέρα τοῦ Λαμαρτίνου ἐξυμνεῖ τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων στάσιν τῆς νεαρᾶς γυναικός: «Γεμάτη ἀξιοπρέπειαν, χάριν καὶ μετριοφροσύνην».

Ἡ εὐτυχία των ἦτο πλήρης κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ταξειδίου των εἰς Ἰταλίαν. Αἱ ψυχαί των ἔζων ἡ μία διὰ τὴν ἄλλην. Ὁ Λαμαρτῖνος μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἀσωτείας ποῦ εἶχε, ἐγέμιζε τὴν σύζυγόν του ἀπὸ δῶρα, ἄτινα ἡ ἁπλότης της καὶ ἡ εὐτυχισμένη ἀγάπη της οὐδόλως ἐπεθύμουν. Φορέματα πολυτελῆ, ἁμάξας τίποτε δὲν ἐθεώρει περιττὸν δι' ἐκείνην, ἥτις τοῦ ἐφαίνετο τελεία.

Ἡ κ. de Lamartine ἀνεπτύσσετο πλησίον του, προσηλώνετο εἰς αὐτόν, μετέφραζε δι' αὐτὸν τοὺς ἄγγλους ποιητὰς ἰδίως τὸν Βύρωνα, τοῦ ὁποίου ἐπρόκειτο νὰ μεταφέρῃ εἰς στίχους τὸ Pèlerinage de Childe Harold.

Ἕνας υἱός των ἐγεννήθη εἰς Ρώμην, καὶ ἐδῶ ἡ τύχη ἀρχίζει τὰ κτυπήματά της. Δὲν κατώρθωσαν νὰ τὸν σώσουν, καὶ διὰ νὰ παρηγορηθοῦν τοῦ πένθους τούτου ὁ Λαμαρτῖνος γράφει τοὺς ἐξόχους στίχους ἐπὶ τῆς ἀθανασίας εἰλημμένους ἀπὸ τὸν Φαίδωνα. Ἡ σύζυγός του συγκρατεῖ τὴν λύπην της, προσπαθοῦσα νὰ ἐνθαρρύνῃ ἐκεῖνον ὅπως γράψῃ νέα ἔργα.

Τῷ 1830 ὁ Λαμαρτῖνος, πλέον περίφημος ἀκόμη εἰσέρχεται εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, ἀλλὰ πάλιν ἀναγκάζετο νὰ ἐπιχειρίσῃ ταξείδιον εἰς τὴν Ἀνατολὴν διὰ νὰ σώσουν ἀπὸ τὸν θάνατον τὸ δεύτερον τέκνον των: τὴν Julia! Ὁ πατέρας τρελλὸς σκορπίζει τὴν περιουσίαν του ὁλόκληρον διὰ νὰ σώσῃ τὸ παιδί του Ναυλώνει πλοῖον τὴν **Ἄλκηστιν** καὶ ἀναχωροῦν διὰ Beyrouth. Ἀλλὰ μάτην! οὔτε ὁ γλυκὺς οὐρανὸς τῆς Ἀσίας, οὔτε τὰ χάδια τῶν γονέων συνετέλεσαν εἰς τὴν σωτηρίαν τοῦ παιδιοῦ. Τὸ ἐβαλσάμωσαν, τὸ ἐγέμισαν μῦρα καὶ τὸ μετέφεραν νεκρὸν εἰς τὴν Γαλλίαν ἀφοῦ πρότερον ἐπροσκύνησαν τὴν Γεσθημανῆ Ὁ ποιητὴς τὴν ἔκλαιε ἀτελείωτα. Ἦτο λέγει:

Un oiseau gazouillant qui buvait sur ma bouche
Un souffle harmonieux le soir près de ma (couche
Une caresse à mon réveil.

Ἡ κυρία de Lamartine ἠσθάνθη βαθύτερον ἀκόμη τὸν πόνον της, δὲν ἐπαρηγορήθη ποτὲ ἀλλ' ὑπέφερεν ἐν σιωπῇ.

Ἐπιστρέφουν εἰς τὴν Γαλλίαν. Ὁ Λαμαρτῖνος ἐπανέρχεται εἰς τὴν ζωὴν καὶ θυσιάζει ὅλας του τὰς δυνάμεις εἰς τὸ νὰ ἐμπνέῃ τὸν λαόν. Εἶχε τὸ σθένος νὰ κατέλθῃ ἐν μέσῃ ὁδῷ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ Φεβρουαρίου καὶ νὰ ἐμποδίσῃ, μὲ τὴν εὐγλωττίαν του, τὰς αἱματοχυσίας. Ὁ λαὸς τὸν ἐπευφήμισε, τὸν ἔφερεν ἐν θριάμβῳ, κατόπιν τὸ πᾶν ἐλησμονήθη.

Ἐὰν ἡ κ. δὲ Λαμαρτίνου, καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ σύζυγός της ἦτο ὑπουργὸς ἐχρησιμοποίει ὅλας της τὰς οἰκονομίας εἰς ἀμέτρητα καλά, μυστικά τί θὰ ἔπραττε δι' αὐτὸν ὅταν τῆς ὡμολόγησε τὸ ὑπέρογκον ἐκεῖνο χρέος τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου. Ἐργάζεται μαζῆ του, γράφει ἐπὶ τῆς κλίνης ἢ ὀρθία, γενομένη μέχρι τελευταίας πνοῆς της ἡ ἀκούραστος γραμματεύς του. Γηράσκει ὁ μεγαλοφυὴς αὐτὸς ἄνθρωπος κοπιάζει νὰ κερδίσῃ τὸν ἄρτον του, νὰ ἐξοφλήσῃ τοὺς δανειστάς του. Γράφει τὸ Cours de Litérateure, ἄρθρα διὰ τὸν Civilisateur διὰ τὸν Siècle καὶ ἡ σύζυγός του τὸν στηρίζει, τὸν βοηθεῖ, ὑποφέρουσα δι' αὐτόν. ὄχι διὰ τὸν ἑαυτόν της. Ὅταν ἀπέθανε κατὰ τὸ 1863 ἀπηυδησμένη ἀπὸ ὑπερβολικοὺς ἠθικοὺς καὶ σωματικοὺς κόπους, ὅλοι οἱ χωρικοὶ τοῦ Mâcon εἰς Saint-Point, ἀποδίδοντες τιμὴν εἰς τὴν ἐνάρετον ψυχήν της, ἔρριψαν ἐπὶ τοῦ φερέτρου ἄνθη φέροντες αὐτὸ ἐπὶ τῶν ὤμων των. Ὁ σύζυγός της δὲν ἠδυνήθη νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ, οὔτε μὲ τὰ μάτια!

Μετάφρασις **Φ. Μ.**

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΜΑΡΚΟΡΑΣ

[Συνέχεια]

Δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι οἱ στίχοι τοῦ Μαρκορᾶ εἶναι οἱ εὐφωνότατοι πάντων ὅσους μᾶς ἔδωκεν ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ ποίησις. Πρὸ τῆς μετρικῆς τοῦ Μαρκορᾶ ἡ μετρικὴ τῶν ποιητῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν Ἀθηνῶν (ἐκείνων οἱ ὁποῖοι συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν μελέτην τῆς κυρίας Ἀδὰμ «Περὶ συγχρόνων Ἑλλήνων ποιητῶν») φαίνεται παιδαριώδης καὶ ἀκαλαίσθητος· παιδαριώδης, διότι φροντίζει μόνον περὶ τοῦ τονισμοῦ, τοῦ προχειροτάτου καὶ μηχανικωτάτου· ἀκαλαίσθητος, διότι εἶναι γεμάτη ἀπὸ χασμωδίας παντὸς εἴδους· καὶ ἡ χασμωδία εἶναι ἡ φυλλοξήρα τοῦ στίχου, ὅπως εἶναι ἡ συνίζησις ἰσχυρὸν στοιχεῖον κάλλους, παρέχουσα εἰς τὸν στίχον κυματηρόν τι καὶ τρομῶδες· καὶ τῆς συνιζήσεως οὐδέποτε, ἢ σπανιώτατα καὶ τυχαίως ὅλως, γίνεται χρῆσις εἰς τοὺς στίχους ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι, ὅταν δὲν εἶναι κακόφωνοι, εἶναι ἀποκλειστικῶς μονόχορδοι. Εἰς τὰς 400 σελίδας τῶν «Ποιητικῶν Ἔργων» δὲν ἀπαντᾶτε συμπλοκὰς ἀμελεῖς καὶ συγκρούσεις κακοζήλους φωνηέντων καὶ συμφώνων· τὰ φωνήεντα τὰ ὁποῖα χρωματίζουν τὸν στίχον, καὶ τὰ σύμφωνα τὰ ὁποῖα τοῦ δίδουν νεῦρα, ἐναλλάσσονται ἑκάστοτε καλλιφθόγγως, καὶ διττῶς οἱ στίχοι τοῦ Μαρκορᾶ κατασκευάζονται, μὲ συνίζησιν, καὶ χωρὶς συνίζησιν. Οἱ πρῶτοι ἀρθονοῦσιν εἰς φωνήεντα, τὰ ὁποῖα, κατ' ἀπαράβατον κανόνα, δὲν συναντῶνται εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος παρὰ διὰ νὰ συνεκφωνηθῶσι τὰ δύο εἰς σάρκα μίαν· οἱ δεύτεροι ὑπερέχουσιν εἰς σύμφωνα· κανὼν καὶ ἐνταῦθα σχεδὸν ἀπαράβατος· ἂν ἡ ἡγουμένη λέξις τελειώνῃ εἰς φωνῆεν, ἡ ἑπομένη ἀρχίζει ἀπὸ σύμφωνον· καὶ οὐδέποτε παύει ἢ χαλαροῦται ἡ φροντὶς περὶ τῆς ἁρμονικῆς ἐναλλαγῆς τῶν συλλαβῶν. Οἱ στίχοι τοῦ πρώτου εἴδους, μουσικώτεροι, ἔχουν τι τὸ θηλυκὸν καὶ τὸ ἥμερον καὶ βελουδένια εἶναι ἡ ἁπλότης των· τοῦ δευτέρου εἴδους, ἀρρενωποί, ἔντονοι, ἔχουν τὴν λειότητα, ἀλλὰ καὶ τὴν στερεότητα τοῦ μαρμάρου. Θέλετε καὶ ὑποδείγματα; Ἰδοὺ στίχοι μὲ συνίζησιν· τοὺς παραθέτω. παραλαμβάνων τυχαίως καὶ ἀσυνδέτως:

Κάθε νέα σὲ κάθε φλέβα της γλυκόδα οὐράνια τρέχει...
Σβυσμένα, εὐθὺς ὁπωφέξε τοῦ λογισμοῦ κ' ἡ ἀχτῖνα,
Τὰ ὀνείρατά της ἔμειναν: ἄστρα οὐρανοῦ κ' ἐκεῖνα..
Ἂν καὶ τὰ πάντα ὁλόγυρα 's τὰ μαῦρα ἡ νύχτα βάφει,
Μὲ ὁρμὴ πετιῶνται, σὰν πουλιὰ σὲ ἀθέριστο χωράφι..
..Μέσ' 's τῆν ψυχή μου ἀπόμεινε, προικιὸ τ' ἀνθρώ-
[που, ὁ πόνος...

Πνεῦμα ὁλόχαρο δὲν σ' εἶδα
Μὲ ἀναγάλλιασι ποτέ.
Κλαίω τὴ μαύρη μου πατρίδα·
Εἶμαι ἀναίσθητος γιά σέ.

Καὶ ἓν συνεχὲς ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸν Ἀρίονα:

Τὰ θεῖα τραπέζια τ' οὐρανοῦ γιὰ 'λίγο παραιτῶντας
Ἐκεῖ κατέβηκε ἡ Χαρά, καὶ ἀνάλαφρα πετοῦσε.
Σ' τὰ μαῦρα, 'στὰ κοτάλευκα, 'στὰ ὁλόξανθα κεφάλια,
Ἐγέλαε 's ὅλους· τὸ χρυσὸ καὶ ξέχειλο ποτῆρι
Τριγύρω γύρω φέρνοντας, ἀγάπαε νὰ σκορπίσῃ
Ρόδα σὲ κάθε πρόσωπο, σὲ κάθε μάτι ἀχτῖνες.

Καὶ στίχοι χωρὶς συνίζησιν

Τὸ πνεῦμα ποῦ κατάκαρδα προφητικὰ μοῦ κρένει
Μοῦ τάζει πῶς θὰ μείνωμε γιὰ 'λίγο χωρισμένοι...
Σὰν τὸ πουλάκι ποῦ μὲ μιᾶς θανατερὸ μολύβι
Τὴν ἁπλωτὴ φτεροῦγά του σκληρὰ κατασυντρίβει..
Ἔκαμε πλάτανον ἐσὲ τὸ λυγερὸ καλάμι..

Η κ. ΚΑΡΡ ΩΣ ΑΘΗΝΑ

'Στὸ σπίτι ξανάγυρε
Προτοῦ ν' ἀνασάνῃ.
Τὸν Πλάστη δοξάσατε!
—'Σ τὰ τέκνα της κάνει·
Τὰ μαῦρα! πεινᾶτε;.
Χλωρὰ βλασταρόπουλα
Σὲ λίγο θὰ φᾶτε.

Μὴ φοβηθῇς κομάρι μου, μὴ φοβηθῇς, κοιμῆσου!..
Εἶχε σύναυλα προστάξει
Πρὶν κανεὶς τὸ δρόμο πάρῃ
Νὰ της φέρουν γιὰ τ' ἀμάξι
Ἕνα κάτασπρο ζευγάρι.

Στίχους κατ' ἄλλον τρόπον σχηματισμένους ἢ ὡς ἀνωτέρω μνημονευθέντας ματαίως θὰ ἀναζητήσητε εἰς τὰς 400 σελίδας τῶν «Ποιητικῶν Ἔργων». Αἱ ὁμοιοκαταληξίαι των εἶναι ἐπαρκεῖς, ἀλλ' ὄχι πλούσιαι, ὅπως τὰς θέλουν οἱ ποιηταὶ τῆς νεωτέρας γενεᾶς· ὁ ποιητὴς ἀφιερώνει ὅλην τὴν φροντίδα του εἰς τὸν ρυθμὸν καὶ τὴν συνίζησιν καὶ εἶναι ὀλιγαρκέστατος εἰς ὅ.τι ἀποβλέπει τὴν καταληξιν· αἱ ὀξύτονοι ὁμοιοκαταληξίαι του εἶναι κατὰ τὸν ἰταλικὸν τρόπον, ὅπως τὰς μεταχειρίζονται οἱ ποιηταὶ τῆς Ἑπτανήσου· πλὴν τοῦ «Νανουρίσματος», ὅπου ἠθέλησε νὰ μᾶς δείξῃ ὅτι δὲν ἀγνοεῖ τὴν χάριν καὶ τῆς πλουσιας καὶ ἀψόγου ὁμοιοκαταληξίας.

Ταῦτα ὡς πρὸς τὴν μορφήν· ὑπολείπεται νὰ ρίψωμεν ἓν ἢ δύο ἐρευνητικὰ βλέμματα καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τῆς ποιήσεως αὐτῆς.

Ἀκριβῶς εἰπεῖν, ὅταν δὲν πρόκηται περὶ ποιητοῦ, ὅστις φέρει νέαν ἀντίληψιν τοῦ βίου καὶ τοῦ κόσμου ἢ καθιστᾷ πρῶτος αὐτὸς ἀντικείμενον τῶν στίχων του μεγάλην τινὰ φιλοσοφικὴν ἰδέαν, παλαιοτέραν ἢ πρόσφατον, ἀποβαίνει μάταιος ὁ χωρισμὸς τῆς μορφῆς ἀπὸ τῆς ψυχῆς τῆς ποιήσεως αὐτοῦ. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίστασιν δύσκολον εἶναι νὰ ὁρίσωμεν ποῦ ἔχει τὴν πηγήν του, τὸ θέλγητρον τὸ ὁποῖον προχέει ὁ ποιητής, ἂν ἔγκηται τοῦτο εἰς τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα οὗτος παραθέτει ἢ εἰς τὰ «ὀνόματα» διὰ τῶν ὁποίων ἐκθέτει ταῦτα.

Τῶν στίχων τούτων τὴν χάριν καὶ τὴν δύναμιν ποῦ νὰ τὴν ἀποδώσω; Εἰς τὴν μορφήν; εἰς τῆς γλώσσης τὸ ἔμψυχον καὶ τῆς στιχουργίας τὸ δεξιόν; ἀλλ' ἐνθυμοῦμαι ποιήματα καὶ δεξιῶς στιχουργημένα καὶ γλωσσικῶς ἐπιμελῆ, τὰ ὁποῖα δὲν μὲ συγκινοῦν, δὲν μοῦ λέγουν τίποτε.

[Ἀπὸ τὰ «***Κριτικὰ***» τοῦ κ. Κ. Παλαμᾶ].

ΝΟΣΟΙ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΡΕΥΜΑΤΙΣΜΟΙ

Κατὰ τὴν τελευταίαν μέθοδον οἱ ἀρθριτικοὶ ρευματισμοὶ ἀνακουφίζονται διὰ λουτροῦ ἐκ θερμῆς ἄμμου. Γίνεται δὲ τὸ λουτρὸν τοῦτο ὡς ἑξῆς. Θερμαίνετε ἐντὸς σάκκου εἰς φοῦρνον ἄμμον μέχρι θερμοκρασίας 70 centig καὶ τὸν ἐξαπλώνετε ἐπὶ παλαιᾶς κουβέρτας μαλλίνης εἰς παχὺ στρῶμα, τὴν σκεπάζετε μὲ ἄλλην κουβέρταν καὶ ἐπ' αὐτῆς θέτετε ἕνα σινδόνι.

Ὁ ἀσθενὴς κατακλίνεται ἐπ' αὐτῆς καὶ σκεπάζεται θερμά. Ἐκ τῆς αὐτῆς θερμῆς ἄμμου γεμίζουν διάφορα σακκίδια τὰ ὁποῖα θέτουν ἐπὶ τῶν ποδῶν, ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ ἐπὶ τῶν ἀρθρώσεων ἐν γένει Τὸ λουτρὸν τοῦτο διαρκεῖ ἀπὸ τρία τέταρτα ἕως μίαν ὥραν.

Οἱ καρδιακοὶ δὲν ἀντέχουν εἰς αὐτὸ τὸ λουτρὸν ὥστε δι' αὐτοὺς μόνον τυπικῶς δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ μέθοδος αὕτη.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΟΝΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟΝ

Εὐκολώτερον εἶναι νὰ προλαμβάνωμεν παρὰ νὰ θεραπεύωμεν τὰς ἀσθενείας τοῦ προσώπου ἢ καλλίτερα τοῦ προσωπικοῦ δέρματος. Ἐπιδερμὶς παχεῖα καὶ γυαλιστερὴ φανερώνει προδιάθεσιν εἰς τὰς δερματικὰς καὶ πρὸ πάντων τὰς ἐξανθηματικὰς παθήσεις. Κάποτε συμβαίνει τὰ δέρματα αὐτὰ νὰ θεραπεύωνται ἀπὸ τὰς δερματικὰς παθήσεις ὅταν ἱδρώσουν πολύ. Πρὶν λοιπὸν πάθῃ τὸ δέρμα πρέπει νὰ ἀκολουθῶμεν μίαν προφυλακτικὴν δίαιταν. Νὰ ἀποφεύγωμεν τὰ πολὺ ἐρεθιστικὰ φαγητά, τὸν καφφέ, τὴν σοκολάτα τὴν μπύρα καὶ νὰ τρώγωμεν πολλοὺς καρπούς πρὸ πάντων βραστούς. Τὸ σαποῦνι εἶναι καταστρεπτικὸν διὰ πλύσιμο, ἐνῷ τὸ χλιαρὸ νερὸ μαζὺ μὲ ἀρκετὸ ἀρωματικὸ ξύδι ὠφελεῖ πολύ. Μετὰ τὸ πλύσιμο ὀλίγον ἀλεῦρι ἀταλυμένο εἰς τὸ νερὸ εἶναι πολὺ ὠφέλιμο. Ὅσαι ἱδρώνουν πολὺ ἂς πλύνωνται μὲ ἀρωματικὸ ξύδι ἢ κολώνεια μέσα εἰς τὸ νερὸ καὶ ἂς μεταχειρίζωνται ποῦδραν ἴριδος. Ἐὰν τὸ δέρμα φυσικὰ εἶναι πολὺ μαλακὸ μεταχειρισθῆτε εἰς τὸ νερὸ τὸ ἀκόλουθον μῖγμα.

20	δρ.	ὕδωρ Κολωνίας
10	»	καμφοροῦχον οἰνόπνευμα
5	»	βάμμα μοσχολιβάνου.

Τὸ κόκκινο καὶ ἐρεθισμένο δέρμα ἀσχημίζει τὸ πρόσωπον. Διὰ νὰ θεραπευθῇ πλύνετε τὸ πρόσωπον μὲ πολὺ ζεστὸ νερό, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἀναλύετε ἕνα κουταλάκι ἀναλυμένην στύψιν.

Τὰ ἐξανθήματα ἔχουν ἀνάγκην συστηματικῆς θεραπείας. Ἐὰν ὅμως εἶναι ὀλίγα καὶ μικρὰ καυτηριάζωνται ἀμέσως μὲ νιτρικὸν ὀξὺ ἢ μὲ βάμμα ἰωδίου Εἶναι δὲ ἀπαραίτητος καὶ ἡ ἐσωτερικὴ θεραπεία ἀρσενικοῦ.

Τὸ ἔκζεμα καὶ οἱ λειχῆνες ὅτον δὲν εἶναι πολὺ προχωρημένα θεραπεύονται διὰ τῆς ἀλοιφῆς·

Βαζελίνη 30 γρ. Τανίνη 3 γρ. ἀλείφενε μὲ αὐτὴν τὸ ἔκζεμα.

Τὰ σκασίματα τοῦ προσώπου θεραπεύωνται διὰ τῆς ἀλοιφῆς·

2 γρ. ἐλαιόλαδον. 1 $^1/_2$ γρ. Ἔλαιον ἡδυόσμου. 2 γρ. Ἀλατέλαιον. 50 γρ. λανολίνη.

Ἀλοίφετε πρωΐ καὶ βράδυ τὸ πρόσωπον ἀφοῦ πρῶτα πλυθῆτε μὲ νερὸ μὲ βόρακα.

Αἱ εἰκόνες τῶν σελ. 2641 καὶ 2645 ἐλήφθησαν ἀπὸ τὴν «Ἑλληνικὴν Μόδαν». Ἡ πρώτη παριστᾷ ἐνδυμασίαν ἀρχαϊκοῦ ῥυθμοῦ νύμφης καὶ ἡ β' ἐπανωφόρι μικρᾶς ἐκ Καστελλορίζου.